

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini
Удружење медијатора у Босни и Херцеговини
Udruga medijatora u Bosni i Hercegovini
The Association of Mediators in Bosnia and Herzegovina

VODIČ KROZ MEDIJACIJU u Bosni i Hercegovini

Kanada - Bosna i Hercegovina
Projekat pravosudne reforme (JRP)
Finansirano od strane Kanadske agencije za međunarodni razvoj (CIDA)

VODIČ KROZ MEDIJACIJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Priručnik je realiziran uz podršku Kanada-BiH Projekta pravosudne reforme (JRP)

koji finansira Kanadska Vlada putem Kanadske agencije za međunarodni razvoj (CIDA), a implementira

Konzorcijum Genivar-Univerzitet Ottawa

SADRŽAJ

	Strana
Uvod	5.
Propisi o Medijaciji	11.
 Zakon o postupku MEDIJACIJE (Službeni Glasnik BiH 37/04).	
 Zakon o prijenosu poslova MEDIJACIJE na UDRŽENJE MEDIJATORA (Službeni Glasnik BiH 52/05).	
 Pravilnik O REGISTRU MEDIJATORA (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O LISTI MEDIJATORA (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O UPUĆIVANJU NA MEDIJACIJU (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Kodeks MEDIJATORSKE ETIKE (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O ODGOVORNOSTI MEDIJATORA ZA ŠTETU PRIČINJENU U TOKU OBAVLJANJA POSLOVA MEDIJACIJE (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O DISCIPLINARNOJ ODGOVORNOSTI MEDIJATORA (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O NAGRADI I NAKNADI TROŠKOVA MEDIJACIJE (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
 Pravilnik O PROGRAMU OBUKE ZA MEDIJATORE (Službeni Glasnik BiH 21/06).	
Formulari	63.
Odredbe procesnih i drugih propisa u Bosni i Hercegovini koji upućuju na medijaciju	91.

VODIČ KROZ MEDIJACIJU U BOSNI I HERCEGOVINI

- Zakon o parničnom postupku u BiH (BiH, FBiH, RS i Brčko Distrikt)
- Zakon o krivičnom postupku u BiH (FBiH i RS)
- Zakon o prekršajima u BiH
- Pravilnik o postupku posredovanja Brčko Distrikta BiH
- Zakon o izvršnom postupku u BiH (BiH, FBiH i RS)

Međunarodni dokumenti..... 113.

- UNCITRAL-ov Model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju
- Preporuka R(98)1 O porodičnom posredovanju - Vijeće Evrope
- Preporuka R(99)19 O kaznenim predmetima - Vijeće Evrope
- Preporuka R(2001)9 O alternativama parničnom postupku između pravnih tijela i privatnih stranaka - Vijeće Evrope
- Preporuka R(2002)10 O medijaciji u građanskim predmetima - Vijeće Evrope

O Udruženju medijatora BiH..... 141.

O Kanada – BiH Projektu pravosudne reforme..... 145.

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH

UVOD U **MEDIJACIJU**

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini
Удружење медијатора у Босни и Херцеговини
Udruga medijatora u Bosni i Hercegovini
The Association of Mediators in Bosnia and Herzegovina

1. UVOD

Ovaj priručnik je namijenjen prvenstveno stručnoj javnosti zainteresovanoj za postupak medijacije, ali i drugima koji smatraju da mogu biti uključeni ili dati doprinos u rješavanju sporova medijacijom. On nema ambicije da bude posmatran kao komentar zakona i propisa o medijaciji, već kao zbirka dokumenata koji regulišu oblast rješavanja sporova medijacijom u Bosni i Hercegovini i međunarodnih dokumenata koji mogu uticati na njega. Uvodni dio ovog priručnika daje sliku o vremenu i uslovima u kojima je većina ovih dokumenata nastala, te rezultatima koji su do sada postignuti. Slijedi pregled propisa o medijaciji u Bosni i Hercegovini, kao i nekoliko međunarodnih dokumenata kojima se vodimo u razvoju ovog vida rješavanja sporova.

Medijacija je još uvijek jedan od manje poznatih načina rješavanja sporova na našim prostorima. Radi se o postupku u kojem neutralna strana, odnosno medijator, strankama pomaže da kroz pregovore dođu do obostrano prihvatljivog rješenja spora. Postupak je vansudski i dobrovoljan za stranke. One same biraju medijatora, koji im pomaže da lakše pregovaraju, ali ne daje rješenje. Rješenje je u rukama strana u sporu.

Sve ove činjenice govore da se radi o postupku u kojem je u prvom planu stranka. Medijacija je mnogo brži i samim tim jeftiniji postupak od drugih načina rješavanja sporova. Osim toga, u toku medijacije se stranke dogovaraju i pruža im se mogućnost da grade i unapređuju narušene odnose. Praksa u drugim zemljama, a i kod nas je pokazala, da su stranke koje su spor riješile medijacijom često ostajale u partnerskim odnosima. U nekim slučajevima, čak i kada spor nije riješen medijacijom, pregovori su pomogli strankama da kasnije u toku sudskog postupka dođu do poravnanja. Iz ugla stranaka, medijacija je vrlo povoljan postupak za rješavanje sporova.

Iz perspektive sudija, dugoročno medijacija će pomoći u rasterećenju sudova i u konačnici do smanjenja priliva predmeta u sudove. Ona, ni u kom slučaju, ne predstavlja zamjenu za efikasan, pravičan i lako dostupan sudski postupak. Medijacija dopunjava i podržava takav sistem. Sudija koji raspolaže znanjem o karakteru i postupku medijacije, značaju koji njena primjena ima s aspekta rasterećenja sudova i prednostima koje on pruža strankama u sporu, lakše će prepoznati slučajeve pogodne za medijaciju i lakše se odlučiti na to da predloži strankama da spor pokušaju riješiti medijacijom.

Istovremeno, pozitivna svjedočenja o medijaciji dolaze i od advokata. Advokat upoznat sa postupkom medijacije i svjestan prednosti koje on pruža uspješnije će štititi interese klijenata kojima služi. Brzo i zadovoljavajuće rješenje spora medijacijom, u kojem je učestvovao advokat, privlači nove stranke, a ostavlja im više vremena za druge složenije

predmete. Osim toga, advokati su se opredjeljivali za obuku za medijatore, i za očekivati je da će tako biti i ubuduće, što će im omogućiti da strankama pomognu i na novi način – iz uloge medijatora.

Da bi se medijacija uspješno razvila u našoj zemlji, da bi se izgradila kultura mirnog rješavanja sporova, i da bismo došli do situacije u kojoj samo najslabiji sporovi dolaze pred sud, potrebno je i Vaše angažovanje. Nadam se da će Vam ovaj priručnik pomoći da se upoznate sa medijacijom i da ćete odlučiti da nam se pridružite.

Aleksandar Živanović

Predsjednik Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini

2. Uvođenje medijacije u Bosni i Hercegovini i pravni okvir

Za uvođenje medijacije u Bosni i Hercegovini od presudnog značaja je bilo formiranje Udruženja medijatora u BiH, koje je bilo nosilac ideje i aktivnosti na stvaranju pravnog okvira i promociji medijacije kao alternativnog načina rješavanja sporova. Ideja za osnivanje Udruženja medijatora potekla je od grupe polaznika obuke “Treća neutralna strana” koju je na području naše zemlje od 1998. godine provodio Kanadski institut za rješavanje sukoba. Kanadski institut je od tada do danas ostao dugoročni partner Udruženja medijatora u BiH.

Nakon osnivačke skupštine Udruženje je pristupilo izradi plana aktivnosti i projekta za uvođenje alternativnog rješavanja sporova u Bosni i Hercegovini. Kroz sastanke u Sarajevu, Banjoj Luci i Tuzli počelo je uspostavljanje i jačanje saradnje sa ministarstvima pravde, udruženjima sudija i tužilaca iz oba entiteta, Nezavisnom sudskom komisijom (IJC) i Američkom advokatskom komorom - ABA CEELI.

Promovisana je ideja o uvođenju medijacije u praksu i nastojala se pronaći i finansijska podrška za prve aktivnosti koje bi obuhvatile donošenje zakona, osnivanje trening centra za obuku novih medijatora i studijska putovanja.

Kao osnova za uvođenje medijacije, moralo se pristupiti i dopuni procesnih zakona, kako bi se u njih uključila odredba kojom se omogućava da sudija spor uputi na medijaciju. Udruženje je u ovom dijelu iniciralo niz sastanaka sa ministarstvima pravde, kao i međunarodnim organizacijama koje provode ili podržavaju reformu pravosuđa, te dalo sugestije koje su ove organizacije prosljedile u zakonodavnu proceduru. 2003. godine usvojeni su zakoni o parničnom i krivičnom postupku u Republici Srpskoj i Federaciji BiH, koji su predviđali mogućnost da sudija ukoliko ocijeni da je to svrsishodno može predložiti strankama da spor pokušaju riješiti medijacijom, te da isti prijedlog sporazumno mogu dati i stranke.

Ove dopune procesnih zakona otvorile su put stvaranju punog pravnog okvira za uvođenje medijacije u zemlji. Za dalji razvoj interes je pokazao i Program za razvoj preduzetništva u jugoistočnoj Evropi – SEED, koji je u saradnji sa Udruženjem medijatora u BiH pokrenuo projekat uvođenja alternativnog rješavanja sporova. U aprilu 2003. godine sa ovom organizacijom Udruženje medijatora potpisuje partnerski sporazum koji je obuhvatio sljedeće aktivnosti: izradu nacrtu zakona o postupku medijacije, provođenje programa obuke o medijaciji, izradu metodologije za provođenje pilot projekta u sudovima, javnu kampanju radi informisanja javnosti o prednostima

medijacije, te pružanje tehničke pomoći Udruženju medijatora sa ciljem izgradnje kapaciteta.

Uslijedilo je formiranje radne grupe za izradu Zakona o postupku medijacije koju su činili predstavnici Udruženja medijatora u BiH, Nezavisne sudske komisije, OHR-a, SEED, ABA CEELI, Ministarstva pravde Federacije BiH, Ministarstva pravde Republike Srpske. Nacrt zakona predat je u proceduru Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, koji ga je u decembru 2003. godine uputio na usvajanje Parlamentarnoj skupštini BiH. Zakon je usvojen u junu 2004. godine.

Zakon detaljno definiše postupak medijacije, principe i ulogu medijatora u procesu, i rokove ukoliko je sudski postupak u toku. Prema zakonskom rješenju, u BiH je predviđena neobavezna vansudska medijacija. To podrazumijeva da se stranke u sporu mogu sporazumjeti da prije pokretanja sudskog postupka spor pokušaju riješiti u postupku medijacije, a takva mogućnost im ostaje otvorena i u sporovima koji su procesuirani u sudovima, ako se do zaključenja glavne rasprave sporazumiju da spor riješe medijacijom, ili se na proces medijacije saglasno odluče nakon što im sudija na pripremnom ročištu predloži ovaj način alternativnog rješavanja sporova, kao podoban za konkretan slučaj. Medijacija u BiH se zasniva na principima:

- a) dobrovoljnosti stranaka - u pokretanju postupka, izboru medijatora i donošenju odluka,
- b) povjerljivosti - u odnosu na sve izneseno i prema svima u toku postupka medijacije,
- c) jednakosti - u odnosu medijatora prema strankama i
- d) neutralnosti - u odnosu medijatora prema rješenju spora.

Prema zakonskom rješenju, medijacijom se mogu baviti sve osobe koje ispunjavaju opšte uslove za zapošljavanje, uz posebne uslove koji se odnose na visoku stručnu spremu, završenu obuku o medijaciji i registrovanje medijatora.

Međutim, Zakon je ostao nedorečen, odnosno neprimjenljiv, jer je članom 1, stav 2 utvrđeno da će se poslovi medijacije posebnim zakonom prenijeti na udruženje ili udruženja po proceduri utvrđenoj tim zakonom.

Upravni odbor Udruženja medijatora aktivno se uključio u zagovaranje donošenja novog zakona kojim bi se riješila ova pitanja i nakon godinu dana aktivnosti prema Ministarstvu pravde BiH i poslaničkim klubovima u Parlamentarnoj skupštini BiH, i ovaj dokument je ušao u parlamentarnu proceduru. Zakon o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora donesen je 28. jula 2005. godine.

Uz podršku Kanadske agencije za međunarodni razvoj (CIDA) i Kanadskog instituta za rješavanje sukoba (CICR), Udruženje medijatora u BiH je početkom 2004. godine počelo razvijati vlastiti program obuke o medijaciji. Razvijena su četiri programa obuke za buduće medijatore, za sudije i advokate, krajnje korisnike i obuka za trenere medijacije. Od tada je prema ovim programima obučeno oko 150 potencijalnih medijatora i 6 trenera.

U aprilu 2004. godine uslijedilo je pokretanje prvog pilot projekta "Uvođenje medijacije u predmetima Osnovnog suda Banja Luka" u saradnji sa SEED-om. Godinu dana kasnije, pilot projekat pokrenut je i u Sarajevu. Do kraja 2006. godine u pilot projektima je održano 590 medijacija od kojih je 330 riješeno sporazumom, što je oko 56% od ukupnog broja medijacija.

U oktobru 2005. godine formirana je radna grupa za izradu pravilnika o medijaciji, koji bi omogućili punu primjenu Zakona o postupku medijacije širom Bosne i Hercegovine. Upravni odbor usvojio je pravilnike u februaru 2006, nakon čega je pristupio izradi formulara potrebnih za njihovu primjenu. Obrasci potrebni za primjenu pravilnika i primjenu Zakona o postupku medijacije u BiH izdrađeni su u oktobru 2006. uz stručnu pomoć Kanadskog instituta za rješavanje sporova.

U novembru 2006. godine objavljen je poziv za upis u registar medijatora, koji se realizuje u prvom tromjesečju 2007. godine. Upis prvih medijatora je u toku i medijacija kao način rješavanja sporova postaje dostupna građanima širom BiH od maja 2007.

Tehnike medijacije su i prije donošenja pravnog okvira, često koristile nevladine organizacije koje su pomagale proces pomirenja u Bosni i Hercegovini i međuetnički dijalog. Medijaciju je u prvim godinama poslije rata u pregovorima između nosilaca vlasti i građana, različitih etničkih grupa o povratku izbjeglica i zaštiti ljudskih prava koristio i Kristijan Švarc Šiling, tada u ulozi međunarodnog medijatora za Bosnu i Hercegovinu.

Medijacija se sve više uvodi i primjenjuje u različitim oblastima, ponekad se i različito naziva i reguliše uz sve specifičnosti oblasti kojima se bavi. Zakon o advokaturi Federacije BiH npr. predviđa medijaciju kao način rješavanja sporova između članova Advokatske komore. Porodični zakon Federacije BiH (Službeni glasnik FBiH 58/05) predviđa obaveznu medijaciju prije razvoda braka, pri čemu je uloga medijatora da pokuša otkloniti uzroke konflikta između bračnih partnera, informiše ih o posljedicama razvoda, te ukoliko mirenje nije moguće posreduje u pregovorima o tome sa kim će živjeti maloljetno dijete, odnose djeteta sa drugim roditeljem i o ostalim sadržajima roditeljskog staranja.

Udruženje medijatora prati primjenu i propise kojima se reguliše medijacija u BiH i u skladu sa svojim ciljevima učestvuje u procesima promocije medijacije i nudi stručne pomoći u harmonizaciji primjene medijacije u zemlji.

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH

ZAKONI O **MEDIJACIJI u BIH**

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE 261

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 37. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 9. juna 2004. godine, i 25. sjednici Doma naroda, održanoj 29. juna 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O POSTUPKU MEDIJACIJE

I - Opće odredbe

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak medijacije na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Poslovi medijacije posebnim zakonom prenose se na udruženje ili udruženja po proceduri utvrđenoj tim zakonom.

Član 2.

Medijacija, u smislu ovog zakona, postupak je u kojem treća neutralna osoba (medijator) pomaže strankama u nastojanju da postignu obostrano prihvatljivo rješenje spora.

Medijator ne može nametnuti strankama rješenje spora.

Član 3.

Postupak medijacije vodi medijator pojedinac osim ako se stranke dogovore da postupak vodi više medijatora.

Medijator je treća neutralna osoba koja posreduje u rješavanju spora između stranaka u skladu s principima medijacije.

Član 4.

Stranke u sporu mogu se sporazumjeti, prije i nakon pokretanja sudskog postupka do zaključenja glavne rasprave, da spor riješe u postupku medijacije.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

Ako stranke prije pokretanja sudskog postupka nisu pokušale riješiti spor u postupku medijacije, sudija koji vodi sudski postupak može, ako ocijeni da je to svrsishodno, na pripremnom ročištu predložiti strankama da spor pokušaju riješiti u postupku medijacije.

Član 5.

Stranke zajednički biraju medijatora s liste medijatora koju utvrđuje Udruženje.

Ako se stranke ne mogu dogovoriti oko izbora medijatora, medijatora imenuje Udruženje.

Pisani akt-sporazum iz stava 1. ili akt Udruženja medijatora iz stava 2. ovog člana dostavlja se i ulaže u spis predmeta kod postupajućeg suda ukoliko je postupak medijacije pokrenut u toku ili nakon pokretanja sudskog postupka.

II - Principi postupka medijacije

Član 6.

Strane u sporu pokreću postupak medijacije i učestvuju u postizanju obostrano prihvatljivog sporazuma dobrovoljno.

Član 7.

Postupak medijacije povjerljive je prirode. Izjave stranaka iznesene u postupku medijacije ne mogu se bez odobrenja stranaka koristiti kao dokaz u bilo kojem drugom postupku.

Medijator će informacije koje mu budu dostavljene u toku odvojenih sastanaka sa svakom strankom posebno zadržati u tajnosti i neće o njima raspravljati s drugom stranom, ukoliko drugačije nije dogovoreno.

Član 8.

Stranke u postupku medijacije imaju jednaka prava.

Član 9.

Medijator će posredovati na neutralan način, bez ikakvih predrasuda u pogledu stranaka i predmeta spora.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

III - Postupak medijacije

Član 10.

Postupak medijacije pokreće se pismenim ugovorom o medijaciji koji potpisuju stranke u sporu i medijator.

Član 11.

Ugovor o medijaciji mora sadržavati: podatke o ugovornim stranama, zakonskim zastupnicima ili punomoćnicima, predmet medijacije (opis spora), izjavu o prihvaćanju načela medijacije definiranih ovim zakonom, mjesto održavanja medijacije kao i odredbe o troškovima postupka, što uključuje i naknadu medijatoru.

Član 12.

Nakon potpisivanja ugovora o medijaciji, medijator u dogovoru sa strankama određuje vrijeme i bliže mjesto-prostoriju održavanja sastanka za medijaciju.

Član 13.

Ako je sudski postupak već u toku, stranke koje su se sporazumjele da spor riješe u postupku medijacije dužne su o tome obavijestiti sudiju koji vodi sudski postupak, dostavljanjem kopije ugovora o medijaciji.

Član 14.

Ako su se stranke u toku parničnog postupka, na vlastitu inicijativu ili na prijedlog sudije, sporazumjele da spor pokušaju riješiti u postupku medijacije, sud će odgoditi ročište na period od najduže 30 dana.

Član 15.

Ukoliko su stranke u sporu fizičke osobe, njihovo prisustvo postupku je obavezno.

Interese stranaka u postupku mogu zastupati njihovi zakonski zastupnici ili punomoćnici.

Radnje u postupku medijacije, uključujući i potpisivanje sporazuma o nagodbi, koje preduzima punomoćnik, imaju isto pravno djelovanje kao da ih je preduzela sama stranka.

Član 16.

Pored medijatora, stranaka, odnosno njihovih zastupnika, postupku mogu prisustvovati i treće osobe, uz saglasnost stranaka.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

Sve treće osobe koje prisustvuju postupku medijacije moraju se u pismenoj formi obavezati da će poštovati princip povjerljivosti postupka medijacije.

Član 17.

Stranke moraju, blagovremeno, dostaviti medijatoru svu relevantnu dokumentaciju u vezi s predmetom spora.

Član 18.

Na početku postupka medijacije, medijator ukratko upoznaje stranke s ciljem medijacije, postupkom koji će biti proveden i ulogom medijatora, kao i stranaka u postupku.

Član 19.

Postupak medijacije može prekinuti svaka stranka u bilo kojem trenutku u toku postupka.

Medijator može prekinuti postupak medijacije ako ocijeni da dalje vođenje postupka nije svrsishodno.

Medijator će prekinuti postupak medijacije ako postoje ili se u toku postupka pojave razlozi koji ga sprečavaju da bude neutralan i nepristrasan.

Pisanu ili usmenu izjavu stranke o prekidu medijacije, odnosno ocjenu medijatora da je dalje vođenje postupka nesvrshodno, medijator će konstatirati u formi posebnog akta, potpisati i dostaviti postupajućem sudu.

Član 20.

Medijator je dužan provesti postupak medijacije bez odugovlačenja.

Član 21.

U toku postupka medijacije, medijator može voditi i odvojene razgovore sa svakom strankom pojedinačno.

Član 22.

Medijator neće davati obećanja niti će garantirati određeni rezultat iz postupka medijacije.

Član 23.

Na zahtjev stranke, istaknut u odvojenom razgovoru, medijator može dati prijedlog opcija za rješavanje spora, ali ne i rješenje.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

Član 24.

Kada stranke u postupku medijacije iznađu rješenje spora, uz pomoć medijatora, sačinit će pismeni sporazum o nagodbi i odmah ga potpisati.

Član 25.

Sporazum o nagodbi iz člana 24. ovog zakona ima snagu izvršne isprave.

Član 26.

Kada je parnica u toku, stranke su dužne obavijestiti sud o ishodu postupka medijacije odmah, a najkasnije do održavanja ročišta zakazanog u skladu s članom 14. ovog zakona, dostavljanjem sporazuma o nagodbi.

Član 27.

Medijator podliježe odgovornosti za štetu koju nanese stranci svojim nezakonitim postupanjem prema općim pravilima odgovornosti za štetu, te disciplinskoj odgovornosti u skladu s aktima Udruženja.

IV - Sukob interesa

Član 28.

Medijator ne može postupati u predmetima u kojima ima ili je imao, odnosno ukoliko se u međuvremenu pojavi lični interes, lični, porodični ili poslovni odnos sa strankom u sporu ili ako postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Medijator neće postupati u predmetima u kojima je prethodno postupao kao sudija, bio punomoćnik, zakonski zastupnik ili savjetnik jedne od stranaka.

Član 29.

Medijator može voditi postupak medijacije i u slučajevima iz člana 28. ovog zakona, ukoliko su stranke, i nakon što su obaviještene o postojanju tih okolnosti, saglasne da on vodi postupak.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

V - Uslovi plaćanja troškova postupka medijacije

Član 30.

Nagradu i naknadu troškova medijatora, u visini propisanoj aktom Udruženja kao i druge troškove neophodne za provođenje postupka medijacije, stranke snose na jednake dijelove osim ako ugovorom o medijaciji nije drugačije predviđeno.

VI - Uslovi za bavljenje medijacijom

Član 31.

Medijator može biti osoba koja ispunjava opće uslove za zapošljavanje.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, medijator mora ispunjavati i sljedeće uslove:

- a) visoka stručna sprema,
- b) završena obuka prema programu Udruženja ili prema drugom programu obuke koji priznaje Udruženje,
- c) upis u registar medijatora koji vodi Udruženje.

Osobi koja sa uspjehom završi obuku za medijatora izdat će se odgovarajući certifikat koji služi kao osnov za upis u registar medijatora.

Član 32.

Strani državljanin koji je ovlašten da obavlja poslove medijacije u drugoj državi može u pojedinačnim slučajevima, pod uslovom reciprociteta, voditi postupak medijacije u Bosni i Hercegovini, uz prethodnu saglasnost Ministarstva pravde i Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini.

Medijacija

Zakon o postupku Medijacije

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

PS BiH broj 76/04
29. juna 2004. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma

Martin Raguž, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda
Goran Milojević, s. r.

Medijacija

Zakon o prijenosu poslova Medijacije na Udrženje medijatora BiH

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 21. aprila 2005. godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj 28. jula 2005. godine, donijela je

ZAKON O PRIJENOSU POSLOVA MEDIJACIJE NA UDRUŽENJE MEDIJATORA

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se procedura prijenosa poslova medijacije i određivanje udruženja građana koje će obavljati poslove medijacije u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te prijenos poslova medijacije na udruženje medijatora.

Član 2.

(1) Prijenos poslova medijacije vrši se na osnovu zahtjeva koji se podnosi Ministarstvu pravde BiH.

(2) Ministarstvo pravde BiH priprema tekst zakona o prijenosu poslova medijacije na konkretno udruženje ukoliko je udruženje-podnosilac zahtjeva uredno registrirano za cijelo područje Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Poslovi medijacije prenose se na "Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini", registrirano rješenjem Ministarstva civilnih poslova i komunikacija BiH, broj RU/44/02 od 5.11.2002. godine.

Član 4.

(1) Kada i ako kod Ministarstva pravde BiH, nakon stupanja na snagu ovog zakona, bude registrirano jedno ili više novih udruženja medijatora za područje cijele Bosne i Hercegovine, dopunama člana 3. ovog zakona poslovi medijacije prenijet će se i na novoosnovano udruženje ili udruženja koja, nakon što budu uredno registrirana u nadležnom ministarstvu, podnesu zahtjev Ministarstvu pravde BiH.

(2) Ministarstvo pravde BiH će, odmah po prijemu zahtjeva, pripremiti tekst i inicirati kod Vijeća ministara BiH utvrđivanje prijedloga dopuna ovog zakona u smislu stava (1) ovog člana. Zakon usvaja Parlamentarna skupština BiH.

Medijacija

Zakon o prijenosu poslova Medijacije na Udrženje medijatora BiH

(3) Ukoliko je zahtjev za prijenos poslova medijacije uredno podnesen, dopune zakona, u smislu stava (1) ovog člana, može predložiti i drugi ovlašteni predlagač zakona.

Član 5.

Poslovi medijacije vrše se u skladu sa Zakonom o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04).

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 204/05
28. jula 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Velimir Jukić, s. r.

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH

PRAVILNICI

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

UDRUŽENJE MEDIJATORA BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 31. stav 2. tačka c) Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O REGISTRU MEDIJATORA

Član 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se: uspostavljanje, uvjeti za upis, način vođenja i brisanje iz Registra medijatora Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Udruženje) vodi evidenciju o medijatorima u obliku knjige pod nazivom "Registar medijatora" (u daljnjem tekstu: Registar).

U Registar se unose sljedeći podaci: redni broj upisa, prezime, ime jednog od roditelja i ime medijatora, njegovo prebivalište, adresa stanovanja i uslužni telefonski broj, zanimanje, a ako je zaposlen naziv poslodavca, broj i datum rješenja o upisu, broj, datum i razlog brisanja iz Registra, datum i mjesto davanja svečane izjave i napomena.

Uz Registar se prilažu rješenja i ostali relevantni dokumenti o medijatorima, kao i potpisani tekst svečane izjave iz člana 11. ovog Pravilnika.

Registar je javna knjiga, a izvodi iz Registra i potvrde izdate na osnovu podataka iz Registra su javne isprave.

Medijator je dužan o promjeni podataka iz stava 2. ovog člana obavijestiti Udruženje odmah, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 3.

Pravo na obavljanje poslova medijatora stiče se danom upisa u Registar.

Registar iz stava 1. ovog člana vodi Udruženje.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 4.

Ne može se uskratiti pravo na obavljanje poslova medijatora zbog: nacionalne, etničke, vjerske, političke ili polne pripadnosti.

Član 5.

Pored općih uvjeta za upis u Registar, predviđenih članom 31, stav 1. Zakona o postupku medijacije, kandidat mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:

- VSS
- završena obuka prema programu Udruženja ili drugog programa obuke koji priznaje Udruženje
- zadovoljavajuća ocjena intervjua
- članstvo u Udruženju.

Član 6.

Uz zahtjev za upis u Registar, kandidat je dužan priložiti:

- uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine
- kratku biografiju
- dvije fotografije
- dokaz o uplati takse na zahtjev
- dokaz o plaćenju članarini Udruženju za tekuću godinu
- uvjerenje da se ne vodi krivični postupak
- diploma o završenom fakultetu
- adresa i kontakt telefon
- certifikat o završenoj obuci prema programu Udruženja ili potvrdu Udruženja o priznanju drugog programa obuke.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 7.

Upravni odbor Udruženja objavljuje javni poziv za upis u Registar u "Službenom glasniku BiH" i u tri najtiražnije dnevne novine koje se distribuiraju na teritoriji Bosne i Hercegovine u pravilu jednom godišnje.

Član 8.

Upravni odbor Udruženja može zatražiti da podnosilac zahtjeva za upis u Registar dopuni dokaze o ispunjavanju određenih uvjeta, određujući mu rok za postupanje po zahtjevu.

U slučaju da podnosilac zahtjeva ne postupi u roku iz stava 1. ovog člana, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

Član 9.

Prije odlučivanja o zahtjevu za upis u registar obavlja se intervju s kandidatom pred Komisijom za provođenje intervjua iz poznavanja Zakona o postupku medijacije i Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora, Statuta Udruženja, Kodeksa etike medijatora i drugih akata Udruženja.

O ishodu intervjua sačinjava se zapisnik sa konstatacijama: "zadovoljno" ili "nije zadovoljno".

Član 10.

Upravni odbor Udruženja će u roku od 8 dana od obavljenog intervjua iz člana 9. ovog Pravilnika donijeti rješenje o zahtjevu za upis u Registar.

Pismeni otporak rješenja iz stava 1. ovog člana dostavlja se podnosiocu zahtjeva.

Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).

Član 11.

Upis u Registar će se izvršiti na dan kada je utvrđena pravosnažnost rješenja o upisu u Registar i nakon potpisivanja svečane izjave, koja glasi: "Izjavljujem da ću dužnost medijatora vršiti časno i savjesno po svom najboljem znanju i da ću u radu postupati u skladu sa zakonom i principima medijacije." Svečana izjava iz stava 1. ovog člana se potpisuje pred predsjednikom Udruženja. Tekst svečane izjave iz stava 1. ovog člana čuva se u Udruženju.

Član 12.

Upis u Registar vrši se na osnovu rješenja Upravnog odbora Udruženja i dokaza o izvršenoj uplati upisnine.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Medijator je dužan u toku kalendarske godine pohađati najmanje dva dana stručne obuke, koju organizuje Udruženje. Ovoj obuci ne podliježu medijatori koji su kao treneri učestvovali u provođenju te obuke.

Član 13.

Nakon izvršenog upisa izdaje se legitimacija medijatora, koja sadrži: naziv Udruženja, znak Udruženja, riječi: "Legitimacija medijatora", ime, prezime, fotografiju, redni broj, datum upisa u Registar i datum izdavanja.

Legitimacija medijatora ovjerava se pečatom Udruženja otisnutim djelimično preko donjeg desnog ugla fotografije i potpisom predsjednika Udruženja.

Medijator je dužan prijaviti svaku promjenu podataka i zatražiti izdavanje nove legitimacije.

Troškove izdavanja nove legitimacije snosi medijator.

Član 14.

Upravni odbor Udruženja donosi rješenje o brisanju medijatora iz Registra.

Rješenja iz stava 1. ovog člana su upravni akti protiv kojih žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti Upravni spor pred Sudom.

Član 15.

Rješenje iz člana 14. ovog Pravilnika donosi se ako medijator:

- izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti rješenja kojim je utvrđen gubitak državljanstva,
- izgubi radnu sposobnost u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti rješenja kojim je utvrđen gubitak radne sposobnosti,
- izgubi poslovnu sposobnost u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti rješenja kojim je utvrđen gubitak poslovne sposobnosti,
- umre, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom smrti medijatora,
- mu je izrečena disciplinska mjera zabrane obavljanja poslova medijacije, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti rješenja o izricanju disciplinske mjere,
- izjavi da više neće obavljati poslove medijacije, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke o brisanju,

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

- osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci ili duže za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova medijacije, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti osuđujuće presude.

Član 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Predsjednik Udruženja
Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 5. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O LISTI MEDIJATORA

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se sadržaj i objavljivanje liste medijatora Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Lista medijatora).

Član 2.

Listu medijatora utvrđuje Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini.

Lista medijatora sadrži: prezime i ime medijatora, zanimanje, njegovo prebivalište i adresu i uslužni telefonski broj.

Član 3.

Lista medijatora dostavlja se: svim sudovima na teritoriji Bosne i Hercegovine i centrima za medijaciju.

Član 4.

Lista medijatora, kao i sve promjene te liste, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH", kao i na oglasnim tablama u svim sudovima na teritoriji Bosne i Hercegovine, Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, Federalnom ministarstvu pravde, Ministarstvu pravde Republike Srpske i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 5.

Ako se stranke ne mogu dogovoriti oko izbora medijatora, medijatora imenuje Udruženje sa liste medijatora, a prema abecednom redu i prema mjestu održavanja medijacije, vodeći računa o pravnoj prirodi spora i složenosti slučaja i zanimanju medijatora.

Član 6.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Predsjednik Udruženja
Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 4. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O UPUĆIVANJU NA MEDIJACIJU

Član 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se postupak upućivanja predmeta na medijaciju.

Član 2.

Strane u sporu mogu se sporazumjeti prije i nakon pokretanja sudskog postupka da spor riješe u postupku medijacije.

Ako je pokrenut sudski postupak, sudija koji vodi postupak na pripremnom ročištu može predložiti strankama, ako ocijeni da je to svrsishodno, da spor pokušaju riješiti u postupku medijacije.

Član 3.

U slučaju iz člana 2. ovog Pravilnika stranke u sporu podnose pismeni zahtjev administrativnoj službi Udruženja medijatora u BiH (u daljnjem tekstu: Udruženje), na obrascu koji propisuje Udruženje.

Član 4.

Ako u zahtjevu stranke nisu usaglasile izbor medijatora ili ako nisu na Udruženje prenijele ovlaštenje za izbor medijatora, administrativna služba Udruženja će po prijemu zahtjeva dostaviti strankama listu medijatora.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 5.

Svaka od strana će na tako dobivenom spisku označiti imena medijatora, rangirajući ih prema redosljedu preferencije i spisak dostaviti Udruženju u roku od pet dana.

Udruženje će na osnovu iskazanih preferencija stranaka imenovati medijatore i o tome obavijestiti stranke.

Član 6.

Udruženje koordinira između stranaka i medijatora u vezi sa najpogodnijim datumom i mjestom održavanja medijacije.

Medijacija će se u pravilu održavati u prostorijama Udruženja.

Na zahtjev stranaka medijacija se može održati i na mjestu koje one odrede, uz obavezu plaćanja dodatnih troškova.

Prije održavanja medijacije Udruženje će strankama dostaviti ugovor o medijaciji i depozitnu fakturu koju su stranke dužne izmiriti prije početka postupka.

Postupak medijacije može inicirati jedna od strana u sporu ili treće zainteresovano fizičko ili pravno lice podnošenjem zahtjeva Udruženju.

Zahtjev iz prethodnog stava treba da sadrži: ime i prezime, adresu i brojeve telefona, faksa i e-mail adresu podnosioca zahtjeva i stranaka u sporu i dokaz o plaćanju naknade uz zahtjev u iznosu koji propisuje Udruženje.

Član 7.

Povodom zahtjeva, Udruženje će kontaktirati stranu odnosno strane u sporu u ime podnosioca zahtjeva u cilju njihovog informisanja o postupku medijacije i pokušaja pribavljanja saglasnosti da se spor riješi u postupku medijacije.

Član 8.

Ako su stranke u sporu dale saglasnost da spor riješe u postupku medijacije, Udruženje će im dostaviti listu medijatora.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 9.

Dalji postupak u ovom slučaju će se provesti prema pravilima sadržanim u odredbama članova 5. i 6. ovog Pravilnika.

Član 10.

Ako nije pribavljena saglasnost stranaka da se spor riješi u postupku medijacije, Udruženje će o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva.

Član 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Predsjednik Udruženja
Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 3. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini usvaja

KODEKS MEDIJATORSKE ETIKE

Član 1.

Kodeks medijatorske etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) sadrži norme profesionalnog ponašanja medijatora u vršenju poslova medijacije, u svim prilikama, na način kako to zahtijevaju dostojanstvo i ugled medijacije kao alternativnog načina rješavanja sporova.

Član 2.

Kodeks se u cjelosti odnosi na svakog medijatora koji je upisan u Registar medijatora Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

Ciljevi Kodeksa su:

- da obezbijedi smjernice za profesionalan rad medijatora,
- da obezbijedi način zaštite strankama i
- da razvije i promoviše povjerenje u medijaciju.

Član 4.

Iako medijatori dolaze iz različitih profesija i disciplina svaki medijator mora prihvatiti Kodeks kao minimum. Imenovanje za medijatora ne predstavlja trajno pravo za pojedinca, već je to uvjetna privilegija koja se može oduzeti u slučaju kršenja Kodeksa.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 5.

Medijacija je postupak u kojem medijator kao treće neutralno lice pomaže strankama u nastojanju da postignu obostrano prihvatljivo rješenje spora. U medijaciji pravo na donošenje odluka imaju isključivo stranke.

Medijator neće nametati nagodbu strankama u sporu, nuditi pravne savjete, niti postupati kao pravni zastupnik bilo koje strane.

Uloga medijatora je da otkloni prepreke u komunikaciji, podstakne utvrđivanje interesa, iznošenje i ispitivanje mogućih opcija, koje bi mogle odgovoriti na potrebe lica uključenih u spor.

Član 6.

Medijatori treba da imaju pošten i nepristrasan pristup, te da djeluju sa dobrim namjerama i prema potrebama i interesima stranaka.

Član 7.

Medijator će strankama objasniti postupak medijacije i opisati sličnosti i razlike sa ostalim postupcima rješavanja sporova.

Medijator će istaći da nema pravo da donosi odluke i u tom smislu će istaći razliku u odnosu na sudski proces, vansudsku nagodbu i arbitražu.

Medijator će podsticati stranke da iznesu onoliko informacija koliko je potrebno da se zajednički usaglase o tome šta je predmet medijacije.

Član 8.

Podaci o obrazovanju, završenim treninzima i profesionalnom iskustvu medijatora moraju biti na raspolaganju strankama.

Prije početka medijacije, medijator mora provjeriti da li su prisutni razumjeli principe i pravila koja važe u postupku medijacije. Između ostalog, to uključuje dobrovoljnost i povjerljivost postupka, neutralnost i nepristrasnost medijatora, mogućnost razgovora sa jednom stranom, uvjete pod kojim medijacija može biti prekinuta.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 9.

Medijator i stranke će se složiti o pravilima koja će svi poštovati u toku medijacije.

Član 10.

Dobrovoljnost medijacije predstavlja pravo stranaka da samostalno i bez pritiska donesu odluku o pristupanju medijaciji i bilo kojem ishodu postupka medijacije.

Medijator je dužan prije početka medijacije pružiti strankama informaciju da neće donositi odluke o rješenju spora.

Član 11.

Očuvanje povjerljivosti je od presudne važnosti za proces rješavanja sporova. Medijator mora očuvati povjerljivost u postupku. Ukoliko postoje zakonska ograničenja povjerljivosti i obaveze izvještavanja, medijator mora informisati stranke o tome prije početka medijacije.

Medijator treba dobiti saglasnost stranaka za bilo kakvo prenošenje informacije trećim licima.

Ukoliko se materijali sa medijacije koriste za istraživanje ili obuku, stranke moraju ostati anonimne, a informacije koje bi ih mogle identifikovati moraju se izmijeniti.

Informacije koje se dostave u postupku medijacije neće se koristiti u eventualnom kasnijem sudskom ili drugom postupku rješavanja sporova.

Povjerljivost se mora poštovati i prilikom arhiviranja dosjea.

Dokazni materijal, koji je inače prihvatljiv, neće se pretvoriti u neprihvatljiv zbog svog korištenja u postupku medijacije.

Član 12.

Medijator može održavati odvojene razgovore sa bilo kojom od stranaka ukoliko ocijeni da je potrebno. Kada je riječ o povjerljivosti, medijator mora provjeriti koliko od izrečenog u odvojenim razgovorima smije prenijeti drugoj strani.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 13.

Medijator mora održati nepristrasnost prema strankama, što znači da nijednu neće favorizovati niti riječima, ni djelima. Nepristrasnost podrazumijeva obavezu medijatora da pomogne svim strankama u postizanju međusobno prihvatljivog rješenja.

Neutralnost podrazumijeva odnos medijatora prema strankama u sporu. Ako medijator osjeti ili bilo koja od stranaka izjavi da njegova prošlost ili iskustvo može uticati na njegov rad, medijator treba da se povuče iz medijacije, osim ako se svi ne saglase da se medijacija nastavi.

Član 14.

Medijator treba da informiše stranke o bilo kakvoj nastaloj okolnosti koja bi se mogla smatrati ili uzrokovati sukob interesa.

Član 15.

Medijator će podržavati i pomagati strankama da prikupe neophodnu stručnu informaciju i savjet u slučajevima gdje su takve informacije neophodne radi postizanja sporazuma i zaštite prava stranaka. Medijator može davati takve informacije samo u slučajevima u kojima je kvalifikovan. Ukoliko na medijaciju ili sporazum utiču određene pravne norme i obaveze, medijator može savjetovati stranke da potraže stručni ili pravni savjet prije usaglašavanja i potpisivanja sporazuma.

Član 16.

Medijacija može biti završena sporazumom ili bez sporazuma.

Ukoliko se medijacija završava potpunim sporazumom, medijator će sa strankama razgovarati o procedurama za formalizaciju i provođenje postignutog sporazuma i pomoći strankama u sačinjavanju pismenog sporazuma o nagodbi.

Sporazum koji se postigne u postupku medijacije neće biti zakonski obavezujući dok se ne zabilježi u pismenoj formi i dok ga ne potpišu strane u sporu ili njihovi punomoćnici.

Ukoliko je sporazum nepotpun, medijator će sa strankama razgovarati o procedurama koje su im na raspolaganju da riješe preostala pitanja.

Medijacija može biti završena bez sporazuma na zahtjev stranaka ili voljom medijatora. Medijator na početku procesa obavještava stranke da one imaju pravo da napuste postupak u bilo kojem trenutku i iz bilo kojih razloga.

Ako medijator vjeruje da stranke ne mogu postići sporazum ili da nisu zainteresovane da učestvuju u procesu, medijator može prekinuti medijaciju.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 17.

Medijator mora posjedovati osnovna znanja i vještine o medijaciji, biti upoznat sa procedurama. Uz to ove vještine mora kontinuirano usavršavati. Medijator je sam odgovoran za održavanje i unapređenje svojih profesionalnih sposobnosti.

Član 18.

Medijator će davati samo tačne izjave o postupku medijacije, njenim prednostima, troškovima medijacije i ulozi medijatora. Nije dozvoljeno davati izjave o specifičnim rezultatima niti je dozvoljeno davati izjave favorizujući jednu stranu u odnosu na drugu u svrhu dobijanja posla.

Medijator neće garantirati ishod postupka medijacije, niti obećavati rezultate.

Član 19.

Medijator treba da poštuje kolege medijatore i promoviše saradnju među medijatorima, kao i saradnju medijatora sa stručnjacima u drugim profesijama.

U situacijama kada medijaciju vode dva ili više medijatora, medijator mora biti posvećen timskom radu i o svemu informisati kolegu sa kojim radi.

Član 21.

Kodeks stupa na snagu danom usvajanja.

Broj 04/06

27. februara 2006. godine

Banja Luka

Predsjednik Udruženja

Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 27. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O ODGOVORNOSTI MEDIJATORA ZA ŠTETU PRIČINJENU U TOKU OBAVLJANJA POSLOVA MEDIJACIJE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se način i uvjeti odgovornosti medijatora za štetu koja se nanese stranci nezakonitim postupanjem prema općim pravilima odgovornosti za štetu.

Član 2.

Medijatori se obavezno osiguravaju od odgovornosti za štetu pričinjenu u toku obavljanja poslova medijacije.

Član 3.

Minimalni iznos osigurane sume za osiguranje iz člana 2. ovog Pravilnika iznosi 50.000 KM.

Član 4.

Medijatori su obavezni predati policu osiguranja na ime medijatora za osiguranje iz člana 3. ovog Pravilnika Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini najkasnije do 31.1. za tekuću godinu.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 5.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 05/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Predsjednik Udruženja
Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 27. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI MEDIJATORA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se pravila disciplinske odgovornosti medijatora za povrede učinjene u obavljanju poslova medijacije i čuvanju ugleda medijatora, vrste disciplinskih povreda, disciplinske mjere, organi za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, tok disciplinskog postupka, zastarjelost pokretanja i vođenja disciplinskog postupka i zastarjelost izvršenja disciplinskih mjera, te postupak izvršenja izrečenih disciplinskih mjera.

Član 2.

Medijatori su individualno odgovorni za savjesno obavljanje poslova medijacije i čuvanje ugleda medijatora.

Član 3.

Disciplinski postupak protiv medijatora uključuje pravo da budu obaviješteni o disciplinskoj prijavi i da se o njoj izjasne, da budu obaviješteni o činjeničnom i pravnom sadržaju prijave, pravo na pravičan postupak, pravo na angažovanje branioca po svom izboru i pravo na sudsku zaštitu pred nadležnim sudom protiv konačne odluke disciplinskog organa.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

II - VRSTE DISCIPLINSKIH POVREDA

Član 4.

Prema težini učinjene povrede su lakše i teže disciplinske povrede.

Član 5.

Lakše povrede dužnosti urednog obavljanja poslova medijacije i čuvanje ugleda medijatora su:

1. reklamiranje poslova medijacije suprotno aktima Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Udruženja),
2. neprimjereno pridobijanje stranaka,
3. nepostupanje po odlukama i nalogima Udruženja donesenim po normativnim aktima Udruženja,
4. neizvršavanje obaveze kontinuiranog stručnog usavršavanja,
5. neizvršavanje odluka organa Udruženja koje se odnose na jedinstveno postupanje svih medijatora,
6. bilo kakvo kontaktiranje sa strankama suprotno zakonu i Kodeksu
7. neprimjereno postupanje prema drugim medijatorima,
8. posredovanje u predmetima gdje postoji sukob interesa, osim ako stranke nije pretnodno upozorio na tu okolnost i dobio njihovu saglasnost i
9. sve druge povrede koje u sebi ne sadrže elemente teže povrede urednog obavljanja poslova medijacije i čuvanja ugleda medijatora, a ukazuju na povredu Kodeksa etike medijatora.

Član 6.

Teže povrede dužnosti urednog obavljanja poslova medijacije i čuvanja ugleda medijatora su svako teže narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa i to:

1. očigledno nesavjesno izvršavanje poslova medijacije,
2. obavljanje poslova koji su nespojivi sa ugledom i Kodeksom etike medijatora,
3. povreda dužnosti čuvanja principa tajnosti i povjerljivosti,
4. zahtijevanje naknade veće od propisane tarifom,

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

5. neopravdano odbijanje preuzimanja poslova medijacije,
6. preuzimanje poslova medijacije suprotno ograničenjima u zakonu,
7. neizvršavanje obaveze kontinuiranog stručnog usavršavanja u periodu od dvije ili više godina uzastopno,
8. obavljanje poslova medijacije za vrijeme privremene zabrane ili za vrijeme trajanja zabrane obavljanja poslova medijacije,
9. narušavanje ugleda, časti ili profesionalnog dostojanstva drugog medijatora,
10. neplaćanje finansijskih obaveza prema Udruženju uprkos prethodno dostavljenoj opomeni.

III - DISCIPLINSKE MJERE

Član 7.

U disciplinskom postupku protiv medijatora mogu se izricati disciplinske mjere, i to:

1. opomena,
2. javna opomena,
3. novčana kazna,
4. zabrana obavljanja poslova medijacije u trajanju od tri mjeseca do dvije godine i
5. brisanje iz Registra.

Član 8.

Za lakše povrede mogu se izreći:

1. opomena,
2. javna opomena i
3. novčana kazna u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.

Za teže povrede mogu se izreći:

1. novčana kazna u iznosu od 500,00 KM do 3000,00 KM

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

2. zabrana obavljanja poslova medijacije u trajanju od tri mjeseca do dvije godine i
3. brisanje iz Registra.

Član 9.

Disciplinska mjera zabrana obavljanja poslova medijacije u trajanju od tri mjeseca do dvije godine može se izreći počiniocu ako su mu izrečene više od dvije disciplinske mjere za teže povrede.

Član 10.

Disciplinska mjera brisanje iz Registra izriče se za teške oblike težih povreda, a naročito one kojima je prčinjena materijalna šteta strankama, trećim licima ili Udruženju.

Član 11.

Prilikom izricanja disciplinskih mjera za disciplinske povrede uzimaju se u obzir:

1. težina učinjene disciplinske povrede,
2. stepen odgovornosti učinioca,
3. okolnosti pod kojima je učinjena disciplinska povreda,
4. prethodni rad i ponašanje učinioca i
5. druge okolnosti koje mogu uticati na vrstu i visinu disciplinske mjere.

IV - ORGANI POKRETANJA I VOĐENJA DISCIPLINSKOG POSTUPKA

Član 12.

Organi pokretanja i vođenja disciplinskog postupka su:

1. disciplinski tužilac Udruženja,
2. Disciplinsko vijeće Udruženja i
3. Upravni odbor Udruženja.

Član 13.

Disciplinski tužilac Udruženja podnosi prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka i zastupa prijedlog pred Disciplinskim vijećem.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 14.

Disciplinsko vijeće Udruženja vodi postupak i odlučuje o prijedlogu za pokretanje disciplinskog postupka.

Disciplinsko vijeće Udruženja odlučuje u sastavu od predsjednika Vijeća i dvojice članova iz reda medijatora.

Predsjednik Vijeća rukovodi postupkom.

Član 15.

Upravni odbor Udruženja odlučuje o žalbama na odluke Disciplinskog Vijeća Udruženja.

V - POKRETANJE I TOK DISCIPLINSKOG POSTUPKA

Član 16.

Svako fizičko i pravno lice može protiv medijatora podnijeti disciplinsku prijavu disciplinskom tužiocu Udruženja.

Ako je prijava podnesena nekom drugom organu Udruženja, taj organ je dužan prijavu uputiti disciplinskom tužiocu Udruženja, bez odlaganja.

Član 17.

Po prijemu disciplinske prijave disciplinski tužilac Udruženja je dužan da u roku od osam dana zatraži pismeno izjašnjenje od prijavljenog medijatora na okolnosti disciplinske prijave.

Prijavljeni medijator može u roku od osam dana dati pismeno izjašnjenje disciplinskom tužiocu Udruženja.

Član 18.

Ako disciplinski tužilac nađe da radnje prijavljenog predstavljaju krivično djelo, dužan je o tome obavijestiti nadležnog tužioca bez odlaganja.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 19.

Nakon izjašnjenja prijavljenog, odnosno protekom roka za izjašnjenje, disciplinski tužilac Udruženja može odbaciti prijavu ako nađe da prijavljeno djelo nije disciplinska povreda, ako je nastupila zastarjelost disciplinskog gonjenja ili ako postoje drugi razlozi koji isključuju disciplinsko gonjenje.

Rješenje o odbacivanju disciplinske prijave, disciplinski tužilac Udruženja dostavlja podnosiocu prijave i prijavljenom.

Član 20.

Ako ne odbaci disciplinsku prijavu, disciplinski tužilac može preduzeti potrebne radnje, saslušanje svjedoka, saslušanje oštećenog, prikupljanje obavještenja od nadležnih organa i druge radnje u cilju utvrđivanja osnovanosti disciplinske prijave.

Radnje iz stava 1. ovog člana disciplinski tužilac Udruženja je dužan preduzeti bez odlaganja.

Nakon preduzimanja radnji iz stava 1. ovog člana disciplinski tužilac Udruženja može odbaciti prijavu iz razloga navedenih u članu 19. Ovog Pravilnika ili odbaciti prijavu ako nema dovoljno dokaza da je prijavljeni učinio disciplinsku povredu.

Član 21.

Kad disciplinski tužilac Udruženja nađe da postoji dovoljno dokaza iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je prijavljeni učinio disciplinsku povredu, pripremiće i uputiti disciplinskom vijeću Udruženja prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka.

Član 22.

Prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka sadrži:

1. ime i prezime medijatora, sa ličnim podacima,
2. opis radnje iz koje proizlaze obilježja disciplinske povrede, vrijeme, mjesto i način izvršenja povrede, kao i ostale okolnosti potrebne da se disciplinska povreda što preciznije odredi,
3. naziv disciplinske povrede sa navođenjem odredbe kojom je ona propisana,
4. prijedlog o dokazima koje treba provesti na sjednici Disciplinskog Vijeća Udruženja.

Uz prijedlog iz stava 1. ovog člana dostavljaju se predloženi dokazi.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 23.

Nakon prijema prijedloga iz člana 22. ovog Pravilnika, Disciplinsko vijeće Udruženja će u roku od 15 dana zakazati sjednicu Vijeća.

Na sjednicu iz stava 1. ovog člana se pozivaju disciplinski tužilac Udruženja, medijator i njegov branilac, ukoliko ga ima.

Poziv medijatoru i braniocu se dostavlja uz prijedlog iz člana 22. ovog Pravilnika.

Na sjednicu Vijeća mogu se pozvati predloženi svjedoci.

Član 24.

Sjednica Vijeća se može održati i u odsustvu uredno pozvanog medijatora i njegovog branioca, ako on izostanak nije opravdao do početka sjednice Vijeća.

Član 25.

Sjednica Vijeća počinje izlaganjem prijedloga od strane disciplinskog tužioca Udruženja.

Nakon izlaganja prijedloga, medijator ili njegov branilac mogu dati izjašnjenje o navodima prijedloga.

Nakon toga, disciplinski tužilac Udruženja izlaže dokaze iz prijedloga, a potom medijator ili njegov branilac sprovode dokaze kojim pobijaju navode prijedloga.

Vijeće može odlučiti, po izjašnjenju stranaka, da se pročitaju iskazi svjedoka dati pred disciplinskim tužiocem Udruženja.

Vijeće može odbiti izvođenje predloženog dokaza.

Nakon sprovođenja dokaznog postupka, disciplinski tužilac Udruženja, medijator ili njegov branilac mogu dati završnu riječ.

Nakon datih završnih riječi, Vijeće se povlači na Vijećanje i glasanje radi donošenja odluke.

Član 26.

Vijeće objavljuje odluku odmah nakon Vijećanja i glasanja.

Odluka se donosi u obliku rješenja.

Član 27.

Vijeće može odlučiti da medijatora oglasi krivim i izrekne mu disciplinsku mjeru, ili odbiti prijedlog.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 28.

U roku od 15 dana od objavljivanja odluke Vijeće dostavlja pismeni otpravak rješenja disciplinskom tužiocu, medijatoru i braniocu.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba se izjavljuje Upravnom odboru Udruženja, putem Disciplinskog Vijeća Udruženja.

Neblagovremenu ili nedozvoljenu žalbu odbacit će predsjednik Disciplinskog Vijeća Udruženja.

Disciplinsko vijeće Udruženja žalbu sa svim spisima predmeta odmah dostavlja Upravnom odboru Udruženja.

Član 29.

Neblagovremenu ili nedozvoljenu žalbu odbaciće predsjednik Upravnog odbora, ukoliko to nije učinjeno u smislu člana 28. stav 4. ovog Pravilnika.

Upravni odbor Udruženja u roku od 30 dana zakazuje sjednicu o kojoj se obavještavaju disciplinski tužilac Udruženja, medijator i njegov branilac.

Nedolazak stranaka i branilaca, koji su uredno obaviješteni, ne sprečava održavanje sjednice Upravnog odbora Udruženja.

Član 30.

Sjednica Upravnog odbora Udruženja počinje izlaganjem podnosioca žalbe, a poslije toga disciplinski tužilac Udruženja izlaže odgovor na žalbu.

Upravni odbor Udruženja može zatražiti od stranaka i branilaca potrebna objašnjenja u vezi sa navodima žalbe i navodima odgovora na žalbu.

Stranke i branilac mogu predložiti da se pročitaju pojedini spisi.

Član 31.

Upravni odbor Udruženja može da odbije žalbu kao neosnovanu i potvrdi prvostepeno rješenje ili preinači prvostepeno rješenje.

Pismeni otpravak rješenja dostavlja se strankama i braniocu u roku od 30 dana.

Član 32.

Evidenciju o izrečenim disciplinskim mjerama vodi Upravni odbor Udruženja.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 33.

Izrečene disciplinske mjere za lakše povrede brišu se iz evidencije protekom roka od dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja.

Izrečene disciplinske mjere za teže povrede brišu se iz evidencije protekom roka od četiri godine od dana pravosnažnosti rješenja.

Rješenje o brisanju donosi Upravni odbor Udruženja.

VI - ZASTARJELOST POKRETANJA I VOĐENJA DISCIPLINSKOG POSTUPKA I ZASTARJELOST IZVRŠENJA DISCIPLINSKIH MJERA

Član 34.

Pokretanje i vođenje disciplinskog postupka protiv medijatora ne može se preduzeti, niti voditi kad protekne:

1. jedna godina od izvršenja lakše povrede i
2. dvije godine od izvršenja teže povrede.

Kada povreda ima obilježja krivičnog djela, rok zastarjevanja, pokretanja i vođenja disciplinskog postupka izjednačava se sa rokom zastarjevanja propisanim za krivično djelo.

Član 35.

Zastarjelost izvršenja disciplinskih mjera za lakše povrede nastupa protekom jedne godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim je disciplinska mjera izrečena.

Zastarjelost izvršenja disciplinskih mjera za teže povrede nastupa protekom dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim je disciplinska mjera izrečena.

Član 36.

Zastarjelost se prekida svakom radnjom koja se preduzima radi pokretanja disciplinskog postupka ili izvršenja disciplinske mjere.

U svakom slučaju zastarjelost nastupa kada protekne dva puta više vremena nego što je određeno za zastarjelost pokretanja disciplinskog postupka ili izvršenja disciplinske mjere.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

VII - IZVRŠENJE DISCIPLINSKE MJERE

Član 37.

Izvršenje disciplinskih mjera sprovodi Upravni odbor Udruženja.

Izvršenje javne opomene sprovodi se objavljivanjem u listu "Medijator".

Novčana kazna izvršava se uplatom na žiro račun Udruženja.

Ukoliko medijator u roku određenom u rješenju o novčanoj kazni ne plati kaznu, Upravni odbor Udruženja će donijeti rješenje o privremenoj zabrani obavljanja poslova medijacije.

Rješenje o privremenoj zabrani obavljanja poslova medijacije će se opozvati na prvoj sjednici Upravnog odbora Udruženja, nakon izvršene uplate novčane kazne.

Zabrana obavljanja poslova medijacije sprovodi se zabilježbom u Registru.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 06/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Predsjednik Udruženja
Goran Salihović, s. r.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 30. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), te na osnovu člana 20. Statuta, Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini donosi

PRAVILNIK

O NAGRADI I NAKNADI TROŠKOVA MEDIJACIJE

Član 1.

Ovim Pravilnikom određuje se vrsta troškova medijacije i tarifa za obračun nagrade medijatora.

Član 2.

Troškovi medijacije uključuju: naknadu uz zahtjev za medijaciju, administrativne troškove neophodne za provođenje postupka medijacije, nagradu i naknadu troškova medijatora.

Član 3.

Ako je zahtjev za medijaciju podnijela jedna stranka ili treće zainteresovano pravno ili fizičko lice, dužno je uplatiti naknadu uz zahtjev.

U slučaju da ugovor o medijaciji bude zaključen ovi troškovi se uključuju u troškove neophodne za provođenje postupka medijacije.

U slučaju da ne dođe do zaključenja ugovora o medijaciji naknadu uz zahtjev plaća podnosilac zahtjeva u iznosu od 50 KM (pedeset konvertibilnih maraka)

Naknada uz zahtjev podrazumijeva troškove nastale u postupku pribavljanja saglasnosti o postupku medijacije.

Član 4.

Administrativni troškovi uključuju troškove neophodne za provođenje postupka medijacije u koje između ostalog spadaju troškovi administrativne podrške medijatoru u toku postupka medijacije.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 5.

Nagrada medijatoru se obračunava u iznosu određenom po satu medijacijskog sastanka.

Medijacijski sastanak može trajati najviše četiri sata i obuhvata vrijeme od jednog sata pripreme medijatora i tri sata medijacije.

Visina nagrade po jednom satu medijacijskog sastanka iznosi 100 KM (stotinu konvertibilnih maraka).

Izuzetno, u složenijim predmetima medijator može koristiti i dodatni jedan sat pripreme.

Visina nagrade za dodatni sat pripreme iznosi 50 KM (pedeset konvertibilnih maraka).

Član 6.

Izuzetno, u specifičnim slučajevima ili u privrednim sporovima u kojima je vrijednost spora veća od 300.000 KM (tristotinehiljada konvertibilnih maraka) Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Udruženje) može pregovarati o visini troškova medijacije.

Član 7.

U slučaju da medijacijski sastanak uzrokuje putne i troškove smještaja medijatora, ti troškovi ulaze u troškove postupka medijacije.

Član 8.

Iznos troškova medijacije stranke plaćaju Udruženju.

Nagradu i naknadu troškova medijatoru isplaćuje Udruženje.

Član 9.

Stranke su obavezne izvršiti plaćanje akontacije troškova od trenutka izbora, odnosno imenovanja, medijatora, na osnovu depozitne fakture koju izdaje Udruženje.

Akontacija troškova medijacije uključuje: 2 sata medijacijskog sastanka, paušalni iznos ostalih troškova medijacije i pripadajući porez.

Član 10.

Ako medijacijski sastanak ne bude održan zbog nedolaska jedne ili obje stranke, a o tome Udruženje nije blagovremeno obaviješteno, strankama neće biti izvršen povrat predujmljenog iznosa, jer taj iznos pokriva troškove pripreme sastanka medijacije, uključujući i pripremu i dolazak medijatora.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Ako dođe do odlaganja medijacijskog sastanka predumjereni iznos pokriva troškove ponovo zakazanog medijacijskog sastanka. Ako jedna ili obje stranke povuku saglasnost za medijaciju nakon zakazivanja medijacijskog sastanka, neće biti izvršen povrat uplaćenog predumjerenog iznosa, jer taj iznos pokriva troškove pripreme sastanka medijacije uključujući i pripremu medijatora.

Član 11.

Po okončanju postupka medijacije stranke su dužne platiti nastale troškove medijacije koji nisu obuhvaćeni depozitnom fakturama, na osnovu bilansne fakture koju izdaje Udruženje.

Plaćanje po bilansnoj fakturi stranke su dužne izvršiti u roku od osam dana, osim ako nije drugačije dogovoreno.

Član 12.

Troškove medijacije stranke plaćaju na jednake dijelove, osim ako se drugačije ne dogovore.

Član 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 07/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 3. i 5. Zakona o prenosu poslova medijacije na udruženje medijatora ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), u vezi sa članom 31. Zakona o postupku medijacije ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), Upravni odbor Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini na osnovu ovlaštenja iz člana 20. Statuta, donosi

PRAVILNIK

O PROGRAMU OBUKE ZA MEDIJATORE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se program obuke za medijatora Udruženja medijatora u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Udruženje).

Član 2.

Program obuke za medijatora traje sedam dana, odnosno 56 sati.

Obuka je podijeljena u dva dijela:

1. trening "Medijacija 1 - obuka za medijatore" u trajanju od pet dana, odnosno 40 sati i
2. trening "Medijacija 2 - pripremiti se za vođenje medijacije" u trajanju od dva dana, odnosno 16 sati.

Član 3.

Program obuke za medijatora sadrži sljedeći teorijski dio obuke i praktične vježbe o medijaciji:

1. teorije o konfliktu
2. analiza konflikta
3. načini rješavanja sporova
4. pojam alternativnog rješavanja sporova
5. teorija pregovaranja
6. put do postizanja sporazuma pregovaranjem
7. stilovi pregovaranja
8. vježbe pregovaranja sa ulogama

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

9. pojam medijacije
10. osnovna načela medijacije
11. faze u postupku medijacije
12. razlika između medijacije i sudskog postupka
13. komunikacijske vještine
14. vježbe medijacije sa ulogama
15. zakonski okvir i model medijacije u Bosni i Hercegovini
16. praktična primjena medijacije u Bosni i Hercegovini
17. procedure i formulari koji se primjenjuju pri medijaciji u Bosni i Hercegovini
18. model medijacije u drugim zemljama
19. posmatranje video snimka medijacije ili stvarne medijacije

Svaki polaznik obuke o medijaciji mora najmanje dva puta u toku programa obuke biti u ulozi medijatora u vježbama medijacije.

Član 4.

Udruženje će licu koje završi treninge iz člana 2. ovog Pravilnika, po završetku svakog od njih, izdati odgovarajući certifikat.

Certifikati o završena oba treninga iz člana 2. ovog Pravilnika služe kao osnov za upis u registar medijatora.

Član 5.

Upravni odbor Udruženja može donijeti odluku o priznavanju certifikata o završenom programu obuke o medijaciji koju je provela druga organizacija, kao završen jedan ili oba treninga iz člana 2. ovog Pravilnika, ukoliko je sadržajno i vremenski taj program kompatibilan sa jednim, odnosno oba treninga u programu obuke Udruženja.

U ovom slučaju Udruženje će podnosiocu zahtjeva izdati Potvrdu o priznavanju jednog, odnosno oba treninga u programa obuke.

Medijacija

Udruženje medijatora Bosne i Hercegovine

Član 6.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08/06
27. februara 2006. godine
Banja Luka

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH

FORMULARI

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH – LISTA OBRAZACA

Pravilnicima Udruženja medijatora u BiH predviđeno je postojanje Registra medijatora kao javne knjige i obrazaca potrebnih za uspješno praćenje rada. Pravilnicima, međutim, nisu izričito označeni i obrasci čije postojanje je preporučljivo za uspješniju primjenu medijacije. Određen broj obrazaca je provjerljive prirode.

Regulisanje praćenja kretanja predmeta u sudu nije u nadležnosti Udruženja medijatora i vršit će se u skladu sa pravilnicima sudova.

U svakom slučaju, u skladu sa postojećim propisima i iskustvom iz pilot projekata u Banjoj Luci i Sarajevu, obrasci koji su ovdje pobrojani će biti primjenjivani već od samog početka primjene medijacije u Bosni i Hercegovini.

Nječešće korišteni obrasci su priloženi u ovom poglavlju.

- Zahtjev za upis u Registar medijatora
- Registar medijatora
- Izvod iz registra medijatora
- Formular za dopunu podataka u registru
- Legitimacija medijatora
- Lista medijatora
- Mjesečni pregled predmeta
- M omot predmeta
- Upiti strankama
- Zahtjev za pokretanje postupka medijacije
- Izjašnjenje o upitu za pokretanje postupka medijacije
- Izjašnjenje o upitu suda za pokretanje postupka medijacije
- Poziv za medijaciju
- Ugovor o medijaciji
- Kretanje predmeta

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

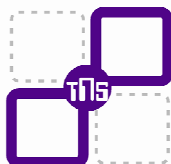
UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH – LISTA OBRAZACA

- Forma sporazuma o nagodbi
- Izvještaj medijatora Udruženju medijatora u BiH
- Obavijest za sud o ishodu medijacije

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU UPOTREBU

FORMULAR MED-1

Novembar 2006.

DATUM PRIJEMA ZAHTEVA: _____

DATUM INTERVJUA: _____

ISHOD INTERVJUA: _____

DATUM UPISA U REGISTAR: _____

BROJ U REGISTRU: _____

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

ZAHTJEV ZA UPIS U REGISTAR MEDIJATORA

Molimo Vas da ovaj zahtjev popunite na računaru, pisačkoj mašini ili rukom, čitko štampanim slovima. Ukoliko upitnik popunjavate na računaru, nemojte brisati nijedan dio teksta, niti mijenjati sadržaj upitnika. Vaš zahtjev će biti obrađen u skladu sa Pravilnikom o Registru medijatora (Sl. Glasnik BiH 21/06).

DIO I – OPŠTI PODACI

1. Ime, ime jednog roditelja, prezime: _____

Adresa: _____

Ulica

Poštanski broj

Grad

Država

2. JMBG: _____

3. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

4. Podaci o trenutnom zaposlenju:

Organizacija/institucija

Adresa

Kontakt telefon

5. Podaci o visokom obrazovanju:

Stečeno zvanje: _____

Naziv institucije

Grad, Država

Datum sticanja zvanja

Podaci o završenoj srednjoj školi:

Naziv škole

Grad, Država

Godina završetka škole

Zalijepite 1
fotografiju, a drugu
spajalicom zakačite
za ovaj zahtjev

DIO II – PODACI O ZAVRŠENOJ OBUCI O MEDIJACIJI

1. Ukoliko ste obaveznu obuku o medijaciji završili u organizaciji UMBiH, podatke unesite u sljedeću tabelu:

Trening	Treneri/ice	Mjesto i datum održavanja
Medijacija 1 Obuka za medijatore		
Medijacija 2 Pripremiti se za vođenje medijacije		

2. Ukoliko ste obaveznu obuku završili prema drugom programu i imate potvrdu Udruženja o priznavanju, podatke unesite u sljedeću tabelu:

Naziv priznatog treninga	Treneri/ice	Mjesto i datum održavanja

Broj i datum potvrde UMBiH o priznavanju _____

3. U sljedeću tabelu unesite podatke o drugim programima obuke o medijaciji ili srodnim temama, koje smatrate važnim za ovu prijavu:

Naziv treninga	Treneri/ice	Mjesto i datum održavanja

(ako Vam je potrebno više prostora podatke ispišite na prazan list i dodajte ga ovom zahtjevu)

DIO III - PRETHODNO ISKUSTVO U OBLASTI MEDIJACIJE I SRODNIM POSLOVIMA

Popunite ovaj odjeljak, ukoliko ste se do sada bavili poslovima u oblasti medijacije ili srodnim poslovima.

1. Da li ste do sada radili u ulozi medijatora? Ako da, pri kojoj organizaciji/instituciji i kada? Opišite ukratko u kakvim sukobima ste posredovali?

2. Da li ste do sada radili poslove srodne medijaciji, npr. rješavanje konflikata, posredovanje u pregovorima, facilitacija, vođenje dijaloga o spornim pitanjima u zajednici? Ako da, pri kojoj organizaciji/instituciji i kada? Opišite ukratko o čemu se radilo?

3. Da li ste do sada vodili programe obuke o medijaciji? Ako da, pri kojoj organizaciji/instituciji i kada? Ko su bili polaznici te obuke?

4. Da li ste do sada vodili programe obuke o rješavanju konflikata ili drugim sličnim temama? Ako da, pri kojoj organizaciji/instituciji i kada? Ko su bili polaznici te obuke?

5. Navedite podatke o drugim Vašim iskustvima za koja mislite da bi mogla biti od važnosti za uspješno obavljanje poslova medijacije?

DIO IV – PODACI O ČLANSTVU U UDRUŽENJU MEDIJATORA U BIH

1. Od kada ste član/ica UMBiH?

2. Da li ste do sada aktivno učestvovali u radu UMBiH? Ako da, ukratko opišite?

DIO V – LISTA ZA PROVJERU

Lista služi za provjeru da li Vaš zahtjev sadrži sve potrebne informacije i dokumente. Označavanjem kućica ispred sljedećih stavki to potvrdite:

Odgovorio/la sam na sva pitanja u ovom formularu

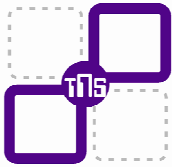
Priložio/la sam

- 2 fotografije
- Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine
- Kratku biografiju
- Dokaz o plaćenju članarini Udruženju za tekuću godinu
- Uvjerenje da se protiv mene ne vodi krivični postupak
- Diplomu o završenom fakultetu ili ovjerenu kopiju
- Certifikate o završenoj obuci prema programu Udruženja ili potvrdu Udruženja o priznanju drugog programa obuke ili ovjerene kopije ovih dokumenata

(Originalni dokumenti - diplome i certifikati će Vam biti vraćeni)

Potpis podnosioca zahtjeva

Mjesto i datum

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU UPOTREBU

FORMULAR MED-4

Novembar 2006.

DATUM PRIJEMA ZAHTEVA: _____

ZAHTEJ PRIMIO / LA: _____

SAGLASNOST: DA / NE

DATUM MEDIJACIJE: _____

BROJ MEDIJACIJE: _____

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

ZAHTEJ ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE

Molimo Vas da ovaj zahtjev popunite na računaru, pisačoj mašini ili rukom, čitko štampanim slovima. Ukoliko upitnik popunjavate na računaru, nemojte brisati nijedan dio teksta, niti mijenjati sadržaj upitnika.

Vaš zahtjev će biti obrađen u skladu sa Pravilnikom o upućivanju na medijaciju (Sl. Glasnik BiH 21/06).

Informacije iznesene u ovom formularu su povjerljive i koristiće ih isključivo administrativna služba Udruženja medijatora u BiH i odabrani medijator za pripremu vašeg sastanka medijacije i eventualni budući kontakt radi procjene uspješnosti i vašeg zadovoljstva postupkom medijacije.

DIO I - OPŠTI PODACI O PODNOSIOCU/TELJICI ZAHTEVA

(ukoliko zahtjev podnose obje ili sve strane u sporu zajedno, kopirajte ovu stranicu za svaku od njih. U tom slučaju nije potrebno popuniti DIO II ovog zahtjeva)

1. Ime i prezime / naziv stranke: _____

Kontakt osoba (u slučaju pravnog lica): _____

Adresa: _____

Ulica

Poštanski broj

Grad

Država

2. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

3. Svojstvo u sporu (označite odgovarajuće kućice):

Tužilac/teljica

Lično / Zakonski zastupnik

Punomoćnik

Tuženi/a

Lično / Zakonski zastupnik

Punomoćnik

Treća zainteresovana strana

DIO II – PODACI O DRUGOJ STRANI/AMA U SPORU

(Ukoliko zahtjev popunjava jedna strana u sporu ili treća zainteresovana strana, popunjavanje Dijela II je obavezno. Ako ima više stranaka, njihova imena unesite u rubrike 4a i 5a odnosno 4b i 5b. Ukoliko u sporu ima još stranaka možete kopirati ovu stranicu i popuniti)

4. Ime i prezime / Naziv stranke: _____

Adresa: _____

Ulica

Poštanski broj

Grad

Država

5. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

4a. Ime i prezime / Naziv stranke: _____

Adresa: _____

Ulica

Poštanski broj

Grad

Država

5a. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

4b. Ime i prezime / Naziv stranke: _____

Adresa: _____

Ulica

Poštanski broj

Grad

Država

5b. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

4. Navedite, ukoliko postoji još nešto što bi trebalo da se zna o ovom sporu (maksimalno 10 redova):

5. Da li ste upoznati sa postupkom medijacije?

6. Da li ste ranije učestvovali u postupku medijacije i u kojem svojstvu?

Informaciju podnio/la: _____

Potpis: _____

DIO IV – ZAHTJEV ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE I IZBOR MEDIJATORA

Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini podnosim zahtjev za pokretanje postupka medijacije u navedenom sporu i dajem saglasnost za učešće u postupku.

Kada je riječ o izboru medijatora (označite odgovarajuće kućice i odgovor):

- Obje odnosno sve strane u sporu su saglasne da postupak vodi medijator:
_____ (ime i prezime medijatora)
- Izbor medijatora ćemo usaglasiti po pribavljanju potrebne saglasnosti druge strane za postupak medijacije
- Izbor medijatora prenosimo na Udruženje medijatora u BIH

Potpis podnosioca zahtjeva: _____ Potpis podnosioca zahtjeva: _____

Potpis podnosioca zahtjeva: _____ Potpis podnosioca zahtjeva: _____

Potpis podnosioca zahtjeva: _____ Potpis podnosioca zahtjeva: _____

(Administrativna služba dužna je popuniti, ovjeriti i predati Vam potvrdu o prijemu Zahtjeva)

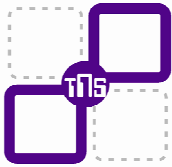
Zahtjev za pokretanje postupka medijacije:

- podnosi jedna ili dio strana u sporu obje odnosno sve strane u sporu

P O T V R D A

Ovim se potvrđuje da je / su _____, dana _____, podnio / la / podnijeli **Zahtjev za pokretanje postupka medijacije** koji je zaveden pod rednim brojem _____, te uz njega priložio/la dokaz o plaćanju naknade uz zahtjev u iznosu od _____ KM (slovima: _____ konvertibilnih maraka).

Zahtjev primio / la: _____

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU UPOTREBU

FORMULAR MED-5

Novembar 2006.

DATUM PRIJEMA IZJAŠNENJA: _____
IZJAŠNENJE PRIMIO / LA: _____
SAGLASNOST: DA / NE
DATUM MEDIJACIJE: _____
BROJ MEDIJACIJE: _____

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZJAŠNENJE O UPITU ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE

Obavještavamo Vas da je _____ iz _____, dana _____ godine, podnio/la Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini zahtjev za pokretanje postupka medijacije radi pokušaja rješavanja spora _____. Medijacija je dobrovoljan postupak rješavanja sporova, te je za zakazivanje sastanka medijacije potrebna saglasnost obje odnosno svih stranaka u sporu. Ukoliko želite da pokušate riješiti spor medijacijom, molimo Vas, kao stranku u sporu, da popunite ovaj formular i na njegovoj zadnjoj strani date saglasnost za pokretanje postupka medijacije. Ukoliko niste zainteresovani za postupak medijacije, na zadnjoj strani označite odgovarajuću izjavu o tome. Molimo Vas da formular popunite na računaru, pisaćoj mašini ili rukom, čitko štampanim slovima. Ukoliko formular popunjavate na računaru, nemojte brisati nijedan dio teksta, niti mijenjati sadržaj upitnika. Vaše izjašnjenje će biti obrađeno u skladu sa Pravilnikom o upućivanju na medijaciju (Sl. Glasnik BiH 21/06). Informacije iznesene u ovom formularu su povjerljive i koristiće ih isključivo administrativna služba Udruženja medijatora u BiH i odabrani medijator za pripremu vašeg sastanka medijacije i eventualni budući kontakt radi procjene uspješnosti i vašeg zadovoljstva postupkom medijacije. Molimo Vas da izjašnjenje dostavite u skladu sa uputstvom u roku od 10 dana od njegovog prijema.

DIO I - OPŠTI PODACI

- Ime i prezime / Naziv stranke: _____
Kontakt osoba (u slučaju pravnog lica): _____
Adresa: _____
Ulica
Poštanski broj Grad Država
- Kontakt telefon: _____ (fiksni)
_____ (mobilni)
E-mail: _____ Faks: _____
- Svojstvo u sporu (označite odgovarajuće kućice):

Tužilac/teljica	Tuženi/a
☐ Lično / Zakonski zastupnik	☐ Lično / Zakonski zastupnik
☐ Punomoćnik	☐ Punomoćnik

DIO II – PODACI O SPORU

1. Ukratko opišite sadržaj spora (maksimalno 15 redova):

2. Ukratko iznesite vaše zahtjeve u vezi sa ovim sporom (maksimalno 10 redova):

3. Ukratko iznesite kako na spor gleda druga strana i kakve zahtjeve ima u vezi s tim (maksimalno 10 redova):

Informaciju podnio/la: _____

Potpis: _____

4. Navedite, ukoliko postoji još nešto što bi trebalo da se zna o ovom sporu (maksimalno 10 redova):

5. Da li ste upoznati sa postupkom medijacije?

6. Da li ste ranije učestvovali u postupku medijacije i u kojem svojstvu?

Informaciju podnio/la: _____

Potpis: _____

DIO III – IZJAŠNENJE O UPITU ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE I IZBOR MEDIJATORA (zaokružite slovo ispred odgovarajuće izjave, u slučaju pristanka odgovorite na pitanja o medijatoru, i potpišite se ispod odgovarajuće izjave)

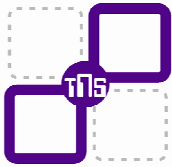
A) Ovim dajem saglasnost Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini za pokretanje postupka medijacije u navedenom sporu i pristajem da spor pokušam riješiti medijacijom.

Kada je riječ o izboru medijatora (označite odgovarajuće kućice i odgovor):

- Obje odnosno sve strane u sporu su saglasne da postupak vodi medijator:
_____ (ime i prezime medijatora)
- Izbor medijatora ćemo usaglasiti po pribavljanju potrebnih saglasnosti za postupak medijacije
- Izbor medijatora prenosimo na Udruženje medijatora u BIH

B) Nisam saglasan da učestvujem u postupku medijacije.

Potpis: _____

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU UPOTREBU

FORMULAR MED-6

Novembar 2006.

NACRT

NACRT

DATUM PRIJEMA IZJAŠNENJA: _____

IZJAŠNENJE PRIMIO / LA: _____

SAGLASNOST: DA / NE

DATUM MEDIJACIJE: _____

BROJ: _____

NACRT

NACRT

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZJAŠNENJE O UPITU SUDA ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE

Molimo Vas da formular popunite na računaru, pisačoj mašini ili rukom, čitko štampanim slovima. Ukoliko formular popunjavate na računaru, nemojte brisati nijedan dio teksta, niti mijenjati njegov sadržaj.

Vaše izjašnjenje će biti obrađeno u skladu sa Pravilnikom o upućivanju na medijaciju (Sl. Glasnik BiH 21/06).

Informacije iznesene u ovom formularu su povjerljive i koristiće ih isključivo administrativna služba Udruženja medijatora u BiH i odabrani medijator za pripremu vašeg sastanka medijacije i eventualni budući kontakt radi procjene uspješnosti i vašeg zadovoljstva postupkom medijacije. Molimo Vas da obrazac dostavite prema uputstvu u roku od 10 dana od prijema obavijesti.

DIO I - OPŠTI PODACI

1. Ime i prezime / Naziv stranke: _____

Kontakt osoba (u slučaju pravnog lica): _____

Adresa: _____

Ulica

Pošanski broj

Grad

Država

2. Kontakt telefon: _____ (fiksni)

_____ (mobilni)

E-mail: _____ Faks: _____

3. Svojstvo u sporu (označite odgovarajuće kućice):

Tužilac/teljica

Lično / Zakonski zastupnik

Punomoćnik

Tuženi/a

Lično / Zakonski zastupnik

Punomoćnik

DIO II – IZJAŠNENJE O UPITU ZA POKRETANJE POSTUPKA MEDIJACIJE I IZBOR MEDIJATORA (zaokružite slovo ispred odgovarajuće izjave, u slučaju pristanka odgovorite na pitanja o izboru medijatora, i potpišite se na predviđenom mjestu)

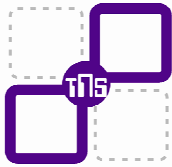
A) Ovim dajem saglasnost Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini za pokretanje postupka medijacije u navedenom sporu i pristajem da spor pokušam riješiti medijacijom.

Kada je riječ o izboru medijatora (označite odgovarajuće kućice i odgovor):

- Obje odnosno sve strane u sporu su saglasne da postupak vodi medijator:
_____ (ime i prezime medijatora)
- Izbor medijatora ćemo usaglasiti po pribavljanju potrebnih saglasnosti za postupak medijacije
- Izbor medijatora prenosimo na Udruženje medijatora u BIH

B) Nisam saglasan da učestvujem u postupku medijacije.

Potpis: _____

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU
UPOTREBU

FORMULAR MED-7
NACRT *NACRT*
Novembar 2006.

DATUM MEDIJACIJE: _____

BROJ MEDIJACIJE: _____

NACRT *NACRT*

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

UGOVOR O MEDIJACIJI

Na osnovu člana 10, a u skladu sa članom 11. Zakona o postupku medijacije (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, 37/04)

_____ iz _____, zastupan po

i

_____ iz _____, zastupan po

Sklopili su dana _____ godine, u _____

UGOVOR O MEDIJACIJI

u predmetu M _____ (veza, _____)

radi _____,

vrijednost spora _____

Stranke u sporu i njihovi punomoćnici su izrazili želju da gore navedeni spor pokušaju riješiti uz pomoć medijatora u postupku medijacije.

Ovaj ugovor određuje uslove pod kojim su se stranke, njihovi punomoćnici i medijator složili da vode navedeni postupak:

1. Stranke su svojom slobodnom voljom prihvatile medijaciju kao način rješavanja spora a u skladu sa svojim interesima. Potpisivanjem ovog ugovora stranke potvrđuju da će u postupku medijacije savjesno i iskreno uložiti napore za postizanje sporazuma o nagodbi.
2. Medijator prihvata da u vođenju postupka postupa na isti način.
3. Postupku medijacije će obavezno lično prisustvovati svaka stranka, odnosno zakonski zastupnik pravnog lica. Uz saglasnost stranaka, postupku prisustvuju i njihovi punomoćnici. Ukoliko medijaciji prisustvuje predstavnik pravnog lica, on mora biti ovlašten za preduzimanje pravnih radnji koje su neophodne u vezi sa medijacijom, uključujući i potpisivanje Sporazuma o nagodbi.

4. Medijator je neutralni facilitator koji pomaže strankama u njihovim naporima za postizanje sporazuma. On ne daje pravna mišljenja strankama, niti ima za zadatak da štiti prava bilo koje stranke ili da ističe pitanja koja ne istaknu same stranke.
5. U cilju rješavanja spora neophodno je da sve relevantne činjenice budu predložene medijatoru. Stranke će prije same medijacije pribaviti sve što je neophodno za uspješno vođenje postupka.
6. Kada u toku postupka medijacije medijator ocijeni da je to potrebno, radi boljeg razumijevanja spora, on može održati odvojene razgovore sa svakom od stranaka i njihovim punomoćnicima. Inicijativa za vođenje odvojenih razgovora može doći i od stranaka i njihovih punomoćnika.
7. Svaka stranka ili medijator mogu prekinuti medijaciju u bilo koje vrijeme.
8. Ovaj ugovor obavezuje stranke i sve prisutne na povjerljivost u vezi sa procesom i informacijama iznesenim u toku postupka medijacije.
9. Stranke se obavezuju međusobno i prema medijatoru da će:
 - a) se uzdržati od aktivnosti ili djela koji mogu ozbiljno ugroziti ili uzrokovati poteškoće u procesu medijacije.
 - b) međusobno slušati argumente i tražiti rješenje spora.
11. Troškove medijacije, koji uključuju naknadu uz zahtjev za medijaciju, administrativne troškove neophodne za provođenje postupka medijacije, nagradu i naknadu troškova medijatora, snose stranke na jednake dijelove, osim u slučaju da se u toku medijacije dogovore drugačije.

Naknada uz zahtjev za medijaciju iznosi 50 KM.

Administrativni troškovi uključuju troškove neophodne za provođenje postupka medijacije u koje između ostalog spadaju troškovi administrativne podrške medijatoru u toku postupka medijacije i utvrđuje ih Udruženje medijatora.

Nagrada medijatoru se obračunava u iznosu određenom po satu medijacijskog sastanka. Medijacijski sastanak može trajati najviše četiri sata i obuhvata vrijeme od jednog sata pripreme medijatora i tri sata medijacije. Visina nagrade po jednom satu medijacijskog sastanka iznosi 100 KM (stotinu konvertibilnih maraka).

Izuzetno, u složenijim predmetima medijator može koristiti i dodatni jedan sat pripreme.

Visina nagrade za dodatni sat pripreme iznosi 50 KM (pedeset konvertibilnih maraka).

U slučaju da medijacijski sastanak uzrokuje putne i troškove smještaja medijatora, ti troškovi ulaze u troškove postupka medijacije.

Akontaciju troškova medijacije stranke su dužne uplatiti od trenutka izbora medijatora, a prije početka sastanka medijacije na osnovu depozitne fakture. Troškovi medijacije, koji nisu obuhvaćeni depozitnom fakturom, biće uplaćeni po završetku sastanka medijacije, a najkasnije u roku od osam dana od primitka bilansne fakture.

Stranke će same snositi lične troškove i troškove punomoćnika.

12. U slučaju postizanja sporazuma kojim se rješava spor sastavlja se Sporazum o nagodbi medijacije u pisanoj formi, u skladu sa važećim propisima. Sporazum potpisuju stranke, medijator i ostali prisutni u postupku medijacije.
13. U slučaju da stranke ne postignu rješenje, medijator će o tome obavijestiti sud radi nastavljanja vođenja sudskog postupka.
14. Stranke izražavaju svoju spremnost da u slučaju spora radi neizvršenja sporazuma postignutog u postupku medijacije, nastali spor pokušaju riješiti u postupku medijacije. U slučaju da to nije moguće, stranke se mogu odlučiti da ostvarenje svojih prava traže drugim putem.
15. Stranke neće pozivati medijatora kao svjedoka ni u kom slučaju.

Stranka – ime i prezime

Punomoćnik – Ime i prezime

Potpis

Potpis

Stranka ime i prezime

Punomoćnik - ime preizme

Potpis

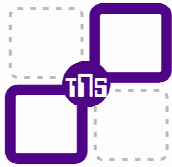
Potpis

Medijator ime i prezime

Ostali prisutni ime i prezime

Potpis

Potpis

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU
UPOTREBU

FORMULAR MED-8
NACRT *NACRT*
Novembar 2006.

DATUM PRIJEMA IZVJEŠTAJA _____

BROJ MEDIJACIJE: _____

NACRT *NACRT*

UDRUŽENJE MEDIJATORA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZVJEŠTAJ – SAŽETAK MEDIJACIJE

Nakon završenog sastanka medijacije medijator popunjava formular upisujući odgovore u praznine ili označavajući kvadrat ispred odgovarajućeg odgovora, i dostavlja ga Udruženju medijatora u Bosni i Hercegovini. Formular potpisuje medijator, stranke i drugi prisutni na sastanku medijacije.

DIO I – SASTANAK MEDIJACIJE

Medijator: _____

Stranke: _____

Drugi prisutni: _____

Sastanak medijacije u predmetu broj: _____, vrsta predmeta: _____:

- je održan dana _____ (popunite dio II izvještaja)
- nije održan dana _____, zbog _____, i odgođen je za dan _____
- je potpuno otkazan zbog _____.

DIO II - OPŠTI PODACI O PODNOSIOCU/TELJICI ZAHTJEVA

Potpisani medijator, stranke i ostali prisutni potvrđuju da je u vezi sa navedenim predmetom održan sastanak medijacije kako je naznačeno u dijelu I. Stranke:

- su postigle sporazum o svim pitanjima
- su postigle sporazum o dijelu pitanja i novi sastanak medijacije se neće održati
- su postigle sporazum o dijelu pitanja i medijacija će se nastaviti na novom sastanku
- nisu postigle sporazum

Sastanak medijacije trajao je: _____ sati i _____ minuta. Troškovi postupka sastoje se od: a) _____ KM na ime nagrade medijatoru i b) _____ KM na ime naknade sljedećih troškova medijatora: _____ i PDV na ukupan iznos a+b.

Stranke su se dogovorile da navedene troškove medijacije u snose na sljedeći način (upisati imena stranaka i iznose koje je svaka dužna platiti):

Medijator – ime, prezime i potpis

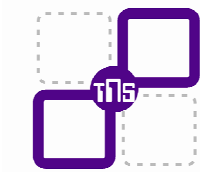
Stranka – ime i prezime

Punomoćnik – Ime i prezime

Stranka – ime i prezime

Punomoćnik – Ime i prezime

Ostali prisutni ime i prezime

NE POPUNJAVATI - ZA SLUŽBENU
UPOTREBU

FORMULAR MED-9
NACRT *NACRT*
Novembar 2006.

DATUM: _____

BROJ MEDIJACIJE: _____

NACRT *NACRT*

Predmet br. Veza:

U skladu sa članom 24 Zakona o postupku medijacije (Službeni glasnik 37/04) stranke

Tužitelj- tužilac:

Tuženi:

Sklopili su dana godine, u sljedeći

Sporazum o nagodbi

.....
.....
..... (tekst sporazuma)
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Stranke su dužne odmah, a ne kasnije od dana za koji je zakazano ročište u predmetu obavijestiti sud o ishodu medijacije podnošenjem primjerka ovog sporazuma.

U skladu sa članom 25 Zakona o postupku medijacije ovaj sporazum ima snagu izvršne-ovršne isprave.

Tužitelj

Tuženi

Medijator

Ostali prisutni

 ODREDBE
PROCESNIH I
DRUGIH PROPISA U
BIH

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

Odredbe procesnih i drugih propisa u BiH koje upućuju na Medijaciju

ODREDBE PROCESNIH I DRUGIH PROPISA U BIH KOJE UPUĆUJU NA MEDIJACIJU

Zakon o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 36/04)

a.) Medijacija i sudska nagodba

Član 53.

- 1) Najkasnije na pripremnom ročištu, Sud, može ukoliko ocijeni da je to svrsishodno s obzirom na prirodu spora i druge okolnosti, predložiti strankama da spor riješe u postupku medijacije, kako je predviđeno posebnim zakonom.
- 2) Takav prijedlog mogu staviti i stranke sporazumno do zaključenja glavne rasprave.

Zakon o parničnom postupku Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske 58/03)

Član 86.

Najdocnije na pripremnom ročištu, sud može, ukoliko ocijeni da je to svrsishodno s obzirom na prirodu spora i druge okolnosti, da predloži strankama da spor riješe u postupku medijacije kako je predviđeno posebnim zakonom.
Ovakav prijedlog mogu sporazumno staviti i stranke sve do zaključenja glavne rasprave.

Član 457.

Odredbe člana 86. ovog zakona počet će se primjenjivati nakon stupanja na snagu posebnog zakona kojim se uređuje postupak medijacije

Medijacija

Odredbe procesnih i drugih propisa u BiH koje upućuju na Medijaciju

Zakon o parničnom postupku Federacije BiH (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 53/03)

b) Medijacija i sudska nagodba

Član 86.

Najkasnije na pripremnom ročištu, sud može, ukoliko ocijeni da je to svrsishodno s obzirom na prirodu spora i druge okolnosti, predožiti strankama da spor riješe u postupku medijacije, kako je predviđeno posebnim zakonom.

Takav prijedlog mogu staviti i strane sporazumno do zaključenja glavne rasprave.

Član 457.

Odredbe člana 86. ovog zakona počet će se primjenjivati nakon stupanja na snagu posebnog zakona kojim se uređuje postupak medijacije.

Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH broj 35/03)

Član 212.

Odlučivanje o imovinsko pravnom zahtjevu

- 1) O imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud.
- 2) Sud može predložiti oštećenom i optuženom, odnosno braniocu provođenje postupka medijacije putem medijatora u skladu s zakonom, ako ocijeni da je imovinskopravni zahtjev takav da je svrsishodno da ga uputi na medijaciju. Prijedlog za upućivanje na medijaciju mogu dati i oštećeni i optuženi, odnosno branilac do završetka glavnog pretresa.

Medijacija

Odredbe procesnih i drugih propisa u BiH koje upućuju na Medijaciju

Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske 50/03)

Član 108.

Odlučivanje o imovinskopravnom zahtjevu

(1) O imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud.

(2) Sud može predložiti oštećenom i optuženom, odnosno braniocu sprovođenje postupka medijacije putem medijatora u skladu s zakonom, ako ocijeni da je imovinskopravni zahtjev takav da je svrsishodno da ga uputi na medijaciju. Prijedlog za upućivanje na medijaciju mogu dati i oštećeni i optuženi, odnosno branilac i to do završetka glavnog pretresa.

Zakon o prekršajima Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 20/04)

Član 22.

Posredovanje

Sud može predložiti posredovanje putem posrednika, ako bi to bilo svrsishodno s obzirom na sadržaj imovinskopravnog zahtjeva oštećenog.

Prijedlog za posredovanje mogu podnijeti i stranke do završetka rasprave.

Nagodba postignuta u postupku posredovanja ima snagu izvršnog naslova.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 220. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br.5/2000, 1/2001 i 6/2002) i člana 12. Zakona o Pravosudnoj komisiji Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br. 4/00), Pravosudna komisija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 10.07.2002.godine, donijela je :

PRAVILNIK O POSTUPKU POSREDOVANJA

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o postupku posredovanja (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se pravila postupanja Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), stranaka i drugih učesnika u postupku posredovanja u predmetima pred Sudom, u kojima se odlučuje o građanskim pravima, stanjima i odnosima fizičkih i pravnih lica.

Član 2.

Postupak posredovanja je povjerljive prirode i neformalnog karaktera.

Na ročištu za posredovanje ne vodi se zapisnik, niti se postupak snima zvučnim zapisom.

Ročišta za posredovanja održavaju se, u pravilu, u prostorijama Suda i u vrijeme koje odredi sudija posrednik. Sudija posrednik, zavisno od prirode spora i interesa stranaka, može odrediti da se ročište za posredovanje održi i van prostorija Suda, na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Sudija posrednik postupa neformalno i pomaže strankama da same postignu sporazum- nagodbu.

Sudija posrednik je dužan jednako i nepristrasno postupati sa svim strankama i drugim učesnicima u postupku posredovanja i dužan je postupak voditi tako da se ni na koji način ne prejudicira ishod spora.

Član 4.

Zabilješke sudije posrednika i svjedočenja o izjavama datim u toku postupka posredovanja, ne mogu se koristiti, niti se stranke mogu pozivati na te izjave u daljem toku postupka.

Odstupanje od navedenog pravila ne proizvodi pravno dejstvo i podliježe disciplinskoj i drugoj odgovornosti.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Član 5.

U slučaju da stranke postignu sporazum o spornom pravnom odnosu ili o pravima kojima mogu raspolagati, sudija posrednik će pomoći strankama u pravnom uobličenju sporazuma, koji će vjerno odražavati njihovu volju i biti podoban za izvršenje.

Postignuti sporazum proizvodi pravno dejstvo od dana zaključenja i ima snagu izvršne isprave.

POSTUPAK POSREDOVANJA

Član 6.

Kada se, na pripremnom ročištu, ustanovi da su svi zakonom propisani uslovi za postupak posredovanja ispunjeni, sudija, zadužen za odlučivanje u predmetu, upućuje cjelokupan spis, uz pismenu naredbu, na odgovarajućem obrascu, sudiji posredniku koji je, zadužen za provodjenje postupka posredovanja.

Sudija posrednik, kome je predmet dostavljen na postupak posredovanja dužan je upoznati se sa spisom predmeta u što kraćem vremenu i nakon toga, cjelokupan predmet vratiti sudiji zaduženom za odlučivanje u tom predmetu. Prema potrebi, sudija posrednik može vršiti uvid u predmet i tokom postupka posredovanja, uz saglasnost sudije zaduženog za odlučivanje u tom predmetu.

Za vrijeme trajanja postupka posredovanja, sudija, zadužen za odlučivanje u predmetu, će taj predmet držati u evidenciji predmeta do isteka propisanog roka trajanja postupka posredovanja, odnosno do završetka postupka posredovanja, ukoliko taj postupak bude završen prije isteka propisanog roka.

Član 7.

Dokumenti koji se odnose na postupak posredovanja čuvaju se u omotu spisa, čija je boja različita od boje omota spisa predmeta, koji se nalazi u redovnom sudskom postupku.

Omot spisa posredovanja sadrži iste oznake kao i omot spisa u redovnom sudskom postupku i oznaku "POSREDOVANJE".

Član 8.

Sudija posrednik, kome je dostavljen predmet na posredovanje, u roku od 2 radna dana od prijema predmeta, zakazaće ročište za posredovanje i strankama uputiti poziv, na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Ukoliko stranke imaju punomoćnike ili zakonske zastupnike, pozivi se obavezno upućuju i njima, a po potrebi, na ročište za posredovanje mogu se pozvati i drugi učesnici.

Član 9.

Postupak posredovanja se mora organizovati i provesti u rokovima propisanim Zakonom o parničnom postupku.

Sudija posrednik, koji vodi postupak posredovanja, samostalno i zavisno od toka postupka posredovanja i stvarnih mogućnosti postizanja sporazuma, može odlučiti da se održi više ročišta za posredovanje, vodeći računa o rokovima iz prethodnog stava.

Član 10.

Na zakazano ročište za posredovanje, stranke, odnosno njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici, obavezno moraju ponijeti svu potrebnu, pravno relevantnu dokumentaciju i izvještaje.

U pozivu na ročište za posredovanje, posebno će se naglasiti strankama da ako uredno obaviješteni tužilac ne dodje na ročište za posredovanje, da će se smatrati da je tužbu povukao, a ako uredno obaviješteni tuženi izostane sa istog ročišta, da će se smatrati da i dalje osporava tužbeni zahtjev tužioca.

Ročištu za posredovanje mogu prisustvovati i druga lica, samo uz odobrenje sudije posrednika i pristanak stranaka.

Član 11.

Sudija posrednik može promijeniti datum održavanja ročišta za posredovanje na pismeni zahtjev jedne od stranaka.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana se mora podnijeti najkasnije 7 dana prije zakazanog ročišta za posredovanje.

Ukoliko je datum održavanja ročišta za posredovanje promijenjen, sudija posrednik mora obavijestiti stranke o mjestu i vremenu novog ročišta za posredovanje.

Član 12.

Uz poziv na ročište za posredovanje, strankama se obavezno dostavljaju:

Opis postupka posredovanja i obaveza stranaka, sačinjen u skraćenom obliku i jednostavnog i razumljivog teksta,

Upitnik, na propisanom obrascu, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, sa slijedećim pitanjima:

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Koje činjenice smatrate bitnim i pravno relevantnim za rješenje predmeta ?

Kakvi su Vaši stavovi i zahtjevi? Kakvo je Vaše mišljenje o stavovima i zahtjevima druge strane?

Koji je iznos novčane nadoknade kojim bi bili zadovoljeni/koji ste spremni platiti?

Kakvim dokazima potkrepljujete Vaše stavove i zahtjeve?

Koji pravni instituti (odredbe kojih propisa) idu u prilog Vašim stavovima i zahtjevima?

Kao i drugim pitanjima, za koja sudija posrednik ocijeni da je potrebno postaviti strankama.

U dostavljenom upitniku, strankama se mora naglasiti da su obavezni dati odgovore na pitanja iz upitnika, te da su dati odgovori povjerljive prirode.

Član 13.

Na početku ročišta za posredovanje, sudija posrednik će, u kratkom izlaganju, upoznati stranke sa ciljevima posredovanja, procedurom posjedovanja, ulogom sudije i dati smjernice za ponašanje stranaka. Nakon toga, sudija posrednik, stranke i njihovi punomoćnici, odnosno zakonski zastupnici, potpisuće sporazum o povjerljivosti, na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Obrazac prijedloga sporazuma o povjerljivosti dostavlja se strankama, njihovim punomoćnicima, odnosno zakonskim zastupnicima, uz poziv na ročište za posredovanje.

Sporazum o povjerljivosti sadržavaće odredbe o odgovornosti sudije posrednika, stranaka, njihovih punomoćnika, odnosno zakonskih zastupnika, u slučaju kršenja pravila povjerljivosti.

Odredbe ovog člana Pravilnika o povjerljivosti i odgovornosti odnose se i na ostale učesnike u postupku posredovanja.

Član 14.

Nakon potpisivanja sporazuma o povjerljivosti, sudija posrednik, zajedno sa prisutnim strankama, njihovim punomoćnicima, odnosno zakonskim zastupnicima, pregleda upitnik dostavljen uz poziv na ročište za posredovanje.

Po završenom pregledu upitnika, sudija posrednik će utvrditi dodirne, odnosno nesporne činjenice među strankama, utvrditi sporne činjenice i interese stranaka, kao i zahtjeve stranaka.

Član 15.

O datim izjavama i obavljenim radnjama na ročištu, sudija posrednik može voditi zabilješke, koje su povjerljive prirode i namijenjene samo ročištu za posredovanje.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Član 16.

Nakon što zajedno sasluša stranke i njihove odgovore na postavljena pitanja, sudija posrednik se može sastati sa svakom od stranaka pojedinačno, a zavisno od rezultata tih razgovora, odlučiće da li će se pregovori o sporazumu nastaviti odvojeno ili sa svim strankama zajedno.

Ukoliko ocijeni da razgovori o sporazumu nisu produktivni, sudija posrednik može izraditi procjenu suštine spora i mogućeg ishoda (rezultata) spora, nakon čega će se sastati, odvojeno, sa svakom od stranaka, kako bi došao do sporazuma. Ako sudija posrednik ocijeni da zajednički sastanak može dovesti do uspjeha, taj sastanak će biti organizovan sa svim strankama.

Član 17.

Na ročištu za posredovanje, sudija posrednik je ovlašten da:

posreduje u svim spornim pitanjima;

izdaje naloge za isplatu ili druge odgovarajuće naredbe pod uslovima dogovorenim između stranaka;

naredi stranci da donese dodatne pismene i druge dokaze na ročište za posredovanje,

naredi stranci da do određenog datuma dostavi drugoj stranci kopije dokumenata i izvještaja,

naredi stranci da do određenog datuma dopusti drugoj stranci da pregleda i kopira dokumente i izvještaja.

da, ukoliko se radi o naknadi štete, naredi stranci da dozvoli licu, određenom od druge stranke, da istraži štetu na imovini,

izda bilo kakvu drugu naredbu u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg rješavanja spora.

Član 18.

Ukoliko stranke ne poštuju neku od naredbi sudije posrednika, navedenu u prethodnom članu, sudija posrednik će odgoditi ročište za posredovanje i narediti da stranka, koja nije ispoštovala naredbu, plati sve opravdane troškove, kojima se, zbog odlaganja ročišta, izložila bilo koja od stranaka.

Član 19.

Kada utvrdi da je ročište za posredovanje završeno, sudija posrednik će, u pismenom obliku, dostaviti sudiji zaduženom za odlučivanje u predmetu, jednu od slijedećih izjava:

predmet je završen zaključenjem pismenog sporazuma -nagodbe stranaka,

predmet je neprikladan za nastavak posredovanja i upućuje se na suđenje.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Nakon što dostavi izjavu iz stava prvog ovog člana, sudija posrednik izdaje pismenu naredbu u kojoj konstatuje da je postupak posredovanja okončan, iznosi rezultat postupka posredovanja i naređuje da se spis postupka posredovanja arhivira.

Član 20.

Ukoliko postupak posredovanja nije uspio, sudija posrednik će, prije nego što sudiji zaduženom za odlučivanje u predmetu, dostavi izjavu da je predmet neprikladan za nastavak posredovanja i da se vraća na redovno sudjenje, iz spisa o postupku posredovanja izdvojiti cjelokupnu dokumentaciju i zabilješke sačinjene tokom postupka posredovanja, te dokazna sredstva i dokumentaciju, koje su u spis priložile stranke, vratiti strankama, a zabilješke i ostalu dokumentaciju uništiti, te to konstatovati na izjavi koju upućuje sudiji zaduženom za odlučivanje u predmetu.

Ukoliko postupak posredovanja uspije i završi se zaključenjem pismenog sporazuma o nagodbi, sudija posrednik će, prije nego što, sudiji zaduženom za odlučivanje u predmetu, dostavi izjavu da je predmet završen zaključenjem pismenog sporazuma-nagodbe, iz spisa o posredovanju izdvojiti cjelokupnu dokumentaciju i zabilješke, sačinjene tokom postupka posredovanja i zapečatiti ih u poseban oмот (kovertu), koji će dostaviti sekretaru Suda na čuvanje, na način i u rokovima predviđenim propisima o čuvanju arhivske gradje.

Član 21.

Izuzetak od odredaba ovog Pravilnika, predstavlja postupak u bračnim sporovima, u kojima će sudija zadužen za odlučivanje, predmet uputiti na posredovanje nakon što od Centra za socijalni rad dobije izvještaj, odnosno mišljenje, da mirenje stranaka, kao bračnih drugova, nije uspjelo.

U slučaju da je Centar za socijalni rad obavijestio sud da su stranke, u bračnom sporu postigle sporazum, rad na tom predmetu nastavlja sudija koji je, prema ranije utvrdjenom rasporedu predmeta, zadužen za odlučivanje, a koji je dužan odmah zakazati glavnu raspravu.

Medijacija

Pravilnik o postupku posredovanja

Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Predmeti u kojima je tužba podnesena prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, ali postupak nije započeo, uputiće se na postupak posredovanja, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Predmeti u kojima je postupak već započeo, mogu se uputiti na postupak posredovanja, samo uz saglasnost obje stranke.

Član 23.

Sastavni dio ovog Pravilnika su obrasci navedeni u pojedinim odredbama Pravilnika, koji se odnose na radnje, aktivnosti i mjere koje preduzima Sud, sudija posrednik, stranke, njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici.

Svi obrasci, iz stava prvog ovog člana Pravilnika, obavezno se štampaju na svim jezicima i pismima koji su u ravnopravnoj i službenoj upotrebi u ovom sudu. Strankama se obrasci dostavljaju na jeziku i pismu kojeg zatraže.

Član 24.

Ovaj Pravilnik o posredovanju stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

Broj: SuPK-890/02

Brčko, 10.07.2002.godine

PREDSJEDNIK PRAVOSUDNE KOMISIJE

Medijacija

članovi iz Zakona o izvršnom postupku FBiH

Član 19.

Izvršenje odluke stranog suda

Izvršenje odluke stranog suda može se odrediti i provesti ako odluka ispunjava zakonom propisane uvjete za priznanje.

Član 20.

Izvršenje na imovini strane države

(1) Na imovini strane države i međunarodnih organizacija koje se nalaze na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine ne može se odrediti izvršenje bez pisane saglasnosti Federalnog ministarstva pravde, osim ako je strana država pristala na izvršenje.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana Federalno ministarstvo pravde dužno je prethodno pribaviti mišljenje Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.

Član 21.

Primjena odredaba drugih zakona

(1) U izvršnom postupku na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Izuzeće sudije može se zahtijevati najkasnije do odluke po prigovoru, a službena lica do preuzimanja prve radnje u izvršnom postupku.

(3) Na materijalno-pravne pretpostavke i posljedice provođenja izvršnog postupka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju stvarna prava, odnosno obligacioni odnosi.

A. ZAJEDNIČKE ODREDBE II - IZVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Član 22.

Osnove za određivanje izvršenja

Sud određuje izvršenje samo na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Medijacija

članovi iz Zakona o izvršnom postupku FBiH

Član 23.

Izvršna isprava

(1) Izvršne isprave su:

- 1) izvršna odluka sudova i izvršno sudsko poravnanje;
- 2) izvršna odluka donesena u upravnom postupku i poravnanje u upravnom postupku ako glasi na ispunjenje novčane obaveze, ukoliko zakonom nije drukčije određeno,
- 3) izvršna notarska isprava;
- 4) druge isprave koje su zakonom određene kao izvršne isprave.

(2) Pod izvršnom ispravom iz stava 1. ovog člana smatra se svaka takva isprava donesena u Bosni i Hercegovini.

Član 24.

Odluka i poravnanje

(1) Sudskom odlukom, prema ovom zakonu, smatra se presuda, rješenje, te druga odluka donesena u postupku pred sudom i arbitražom, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u postupku pred sudom i arbitražama.

(2) Odlukom u upravnom postupku, prema ovom zakonu, smatra se rješenje i zaključak koji su u upravnom postupku donijeli upravni organi i službe ili pravno lice s javnim ovlaštenjima, a upravnim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u smislu Zakona o upravnom postupku.

Član 25.

Izvršnost odluke

(1) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko davanje ili činjenje izvršna je ako je postala pravosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostave odluke izvršeniku, a završava se istekom posljednjeg dana određenog sudskom odlukom, ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko trpljenje ili nečinjenje (propuštanje) izvršna je ako je postala pravosnažna, osim ako je u izvršnoj ispravi određen poseban rok za usklađivanje ponašanja izvršenika s njegovom obavezom.

Medijacija

članovi iz Zakona o izvršnom postupku FBiH

(3) Odluka donesena u upravnom postupku izvršna je ako je postala izvršna prema pravilima koja uređuju taj postupak.

(4) Na osnovu odluke koja je postala izvršna u jednom dijelu izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

(5) Izvršenje će se odrediti na osnovu sudske odluke koja nije postala pravosnažna i odluke donesene u upravnom postupku koja nije postala konačna, ako je zakonom propisano da žalba ili koji drugi pravni lijek ne zadržava izvršenje odluke.

Član 26.

Izvršnost poravnanja

(1) Sudsko odnosno upravno poravnanje izvršno je ako je potraživanje koje se prema njemu treba ispuniti dospjelo.

(2) Dospjelost potraživanja dokazuje se zapisnikom o poravnanju, javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom ispravom.

(3) Dospjelost koja se ne može dokazati na način iz stava 2. ovog člana dokazuje se pravosnažnom odlukom donesenom u parničnom postupku kojom se utvrđuje dospjelost.

(4) Na osnovu poravnanja koje je postalo izvršno u jednom dijelu izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

Član 27.

Podobnost izvršne isprave za izvršenje

(1) Izvršna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

(2) Ako u izvršnoj ispravi nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze, taj rok određuje se rješenjem o izvršenju.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana sud će predloženo izvršenje odrediti uz uvjet da izvršenik u roku koji mu je određen ne ispuni svoju obavezu.

(4) Odredbe st. 2. i 3. ovog člana ne primjenjuju se u postupku izvršenja na osnovu izvršne isprave notara.

Medijacija

članovi iz Zakona o izvršnom postupku RS-a

IZVRŠNI POSTUPAK

A. ZAJEDNIČKE ODREDBE

II - IZVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Osnove za određivanje izvršenja

Član 22.

Sud određuje izvršenje samo na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izvršna isprava

Član 23.

(1) Izvršne isprave su:

- 1) izvršna odluka sudova i izvršno sudsko poravnanje,
- 2) izvršna odluka donesena u upravnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glasi na ispunjenje novčane obaveze, ukoliko zakonom nije drugačije određeno,
- 3) izvršna notarska isprava,
- 4) druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

(2) Pod izvršnom ispravom iz stava 1. ovog člana smatra se svaka takva isprava donesena u Bosni i Hercegovini.

Odluka i poravnanje

Član 24.

(1) Sudskom odlukom, prema ovom zakonu, smatra se presuda, rješenje, te druga odluka donesena u postupku pred sudom i arbitražom, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u postupku pred sudom i arbitražama.

(2) Odlukom u upravnom postupku, prema ovom zakonu, smatra se rješenje i zaključak koji su u upravnom postupku donijeli upravni organi i službe ili pravno lice sa javnim

Medijacija

članovi iz Zakona o izvršnom postupku RS-a

ovlaštenjima, a upravnim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u smislu Zakona o opštem upravnom postupku.

Izvršnost odluke

Član 25.

(1) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko davanje ili činjenje izvršna je ako je postala pravosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostave odluke izvršeniku, a završava se protokom zadnjeg dana određenog sudskom odlukom, ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko trpljenje ili nečinjenje (propuštanje) izvršna je ako je postala pravosnažna, osim ako je u izvršnoj ispravi određen poseban rok za usklađivanje ponašanja izvršenika s njegovom obavezom.

(3) Odluka donesena u upravnom postupku izvršna je ako je postala izvršna po pravilima koja uređuju taj postupak.

(4) Na osnovu odluke koja je postala izvršna u jednom dijelu, izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

(5) Izvršenje će se odrediti na osnovu sudske odluke koja nije postala pravosnažna i odluke donesene u upravnom postupku koja nije postala konačna ako je zakonom propisano da žalba ili koji drugi pravni lijek ne zadržava izvršenje odluke.

Izvršnost poravnanja

Član 26.

(1) Sudsko odnosno upravno poravnanje izvršno je ako je potraživanje koje se prema njemu treba ispuniti dospjelo.

(2) Dospjelost potraživanja dokazuje se zapisnikom o poravnanju, javnom ispravom ili po zakonu ovjerenom ispravom.

(3) Dospjelost koja se ne može dokazati na način iz stava 2. ovog člana dokazuje se pravosnažnom odlukom donesenom u parničnom postupku kojom se utvrđuje dospjelost.

(4) Na osnovu poravnanja koje je postalo izvršno u jednom dijelu izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

članovi iz Zakona o izvršnom postupku RS-a

Podobnost izvršne isprave za izvršenje

Član 27.

- (1) Izvršna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.
- (2) Ako u izvršnoj ispravi nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze, taj rok određuje se rješenjem o izvršenju.
- (3) U slučaju iz stava 2. ovog člana sud će predloženo izvršenje odrediti uz uslov da izvršenik u roku koji mu je određen ne ispuni svoju obavezu.
- (4) Odredbe st. 2. i 3. ovog člana ne primjenjuju se u postupku izvršenja na osnovu izvršne isprave notara.

MEĐUNARODNI
DOKUMENTI

***NESLUŽBENI PREVOD**

Napomena: Kanada – BiH Projekat pravosudne reforme ne snosi odgovornost za sadržaj prevoda niti eventualnu štetu nastalu u vezi sa eventualnom primjenom teksta neslužbenog prevoda .

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

UNCITRAL-ov Model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju - UVOD

U želji da se korisnici ove publikacije upoznaju sa značajnim međunarodnim instrumentima relevantnim za kreiranje politike djelovanja i izgradnji prakse u oblasti alternativnog rješavanja sporova, u narednom dijelu publikacije prilažemo neslužbene prevode određenih međunarodnih instrumenata.

Komisija Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL) je 2002. godine kreirala dokument pod nazivom "Zeleni papir" sa ciljem pružanja UN smjernica državama članicama prilikom definisanja i primjene zakonodavnog okvira za primjenu medijacije ili drugih oblika mirenja u međunarodnim trgovačkim sporovima. Dokument sadrži uzorak/model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju, te smjernice u pogledu postupanja i upotrebe uzorka zakona od strane država članica. U ovoj publikaciji možete se upoznati sa sadržajem uzorka/modela naznačenog zakon.

Ova publikacija također sadrži prevod relevantnih preporuka Vijeća Evrope u oblasti alternativnog rješavanja sporova.

Rezolucija usvojena od strane Generalne skupštine

[prema izvještaju Šestog odbora (A/57/562 i Corr.1)]

57/18. Model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju Komisije Ujedinjenih Nacija za međunarodno trgovačko pravo, Generalna Skupština,

Uvažavajući vrijednost metoda za razrješenje privrednih sporova u međunarodnoj trgovini po kojima strane u sporu traže treću osobu ili osobe da im pomognu u njihovom pokušaju sporazumnog rješavanja spora,

Konstatujući da se takve metode rješavanja sporova, za koje se koriste termini kao što su mirenje, medijacija i slično, koriste u sve većem broju u međunarodnoj i domaćoj privrednoj praksi kao alternativa tužbi,

Uzimajući u obzir da korištenje takvih metoda rješavanja sporova rezultira u značajnim koristima, kao što je smanjenje slušajeva kada spor dovodi do prekida privrednog odnosa, unaprijedjuje vođenje međunarodnih transakcija od strane privrednih strana i stvara uštede u sprovođenju pravde od strane Država,

Ubijedjeni da će stvaranje modela zakonodavstva o ovim metodama koji je prihvatljiv Državama sa različitim pravnim, socijalnim i ekonomskim sistemima doprinijeti razvoju uskladenih međunarodnih ekonomskih odnosa,

Konstatujući sa zadovoljstvom završetak i usvajanje Modela Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju od strane Komisije za međunarodno trgovačko pravo Ujedinjenih Nacija,*

Sa uvjerenjem da će model zakona začajno pomoći državama u unaprijeđivanju njihove legislative koja uređuje upotrebu modernih tehnika arbitraže ili medijacije i u formulisanju takve legislative ukoliko trenutno ista ne postoji,

Imajući u vidu da je priprema modela zakona bila tema dogovora i iscrpnih konsultacija sa vladama i zainteresiranim krugovima,

Medijacija

UNCITRAL-ov Model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju - UVOD

Uvjereni da model zakona, zajedno sa Pravilima arbitraže predloženim od strane Generalne skupštine u njenoj rezoluciji 35/52 od 4. decembra 1980 god,

**Zvanični spisi Generalne skupštine, pedeset sedma sjednica, dodatak broj 17 (A/57/17),*

aneks I

vi

značajno doprinosi stvaranju usklađenog pravnog okvira za pravičnom i efikasnom rješavanju slučaju sporova nastalih u međunarodnim komercijalnim relacijama,

1. *Izražava svoju zahvalnost* komisiji Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovačko pravo za pripremanje i usvajanje modela zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju, tekst koji je sadržan u aneksu postojeće odluke i za pripremu Vodiča za primjenu i upotrebu modela zakona;
2. *Zahitjeva* od Generalnog sekretara da učini sve u svojoj moći da model zakona, zajedno sa njegovim Vodičem za primjenu, postane opće poznat i dostupan;
3. Predlaže da sve zemlje adekvatno razmotre primjenu modela zakona sa stanovišta uniformnosti procedura zakona o rješavanju sporova i specifičnih potreba u praktičnoj primjeni međunarodnog trgovačkog mirenja.

52 plenarna sjednica

19 novembar 2002.

Aneks I

UNCITRAL-ov Model Zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju - UVOD

Član 1. Obim primjene i definicija

- (1) Ovaj Zakon se primjenjuje na mirenje u međunarodnim^a privrednim^b sporovima.
- (2) U svrhu ovoga Zakona, termin “miritelj” označava jednog ili dva i više miritelja, zavisno od slučaja.
- (3) U svrhu ovoga Zakona, termin “mirenje” označava proces, bilo da se on naziva izrazom mirenje, medijacija ili izrazom sličnog sadržaja, u kom strane u sporu zatraže od trećeg ili trećih lica (“miritelj”) da im pomognu u pokušaju postizanja mirnog razrješenja njihovog spora a koji je proizišao ili se odnosi na ugovorni ili neki drugi pravni odnos. Miritelj nema ovlast da stranama u sporu nameće rješenje spora.
- (4) Mirenje je internacionalno u slučaju da:
 - (a) Ugovorne strane koje se trebaju miriti u vrijeme zaključenja tog ugovora imaju mjesto poslovanja u različitim državama; ili
 - (b) Da je država u kojoj strane imaju mjesto poslovanja različita od bilo koje od naredne dvije stavke:
 - (i) Države u kojoj se treba obaviti značajan dio obaveza iz privrednog odnosa; ili
 - (ii) Države sa kojom je predmet spora najuže vezan.
- (5) U svrhu ovog članka:
 - (a) Ako neka od strana u sporu ima više od jednog mjesta poslovanja, mjestom poslovanja će se smatrati ono mjesto koje je u najužem odnosu sa ugovorom na osnovu kog će se vršiti mirenje;
 - (b) Ako neka od strana u sporu nema mjesto poslovanja, njime će se smatrati uobičajeno mjesto obitavanja te strane.
- (6) Ovaj Zakon se primjenjuje i na mirenje u privrednim sporovima u slučaju kada se strane u sporu slažu da je mirenje internacionalno ili se slažu o primjenjivosti ovog Zakona.
- (7) Strane u sporu su slobodne da se slože o isključenju primjenjivosti ovog Zakona.
- (8) Zavisno od odredbi paragrafa (9) ovog članka, ovaj Zakon se primjenjuje bez obzira na osnovu po kojoj se vrši mirenje, uključujući i ugovor između strana u sporu, bez obzira da li je postignut prije ili nakon proisticanja spora, te obavezu uspostavljenu zakonom, ili uputstvo ili sugestiju suda, arbitražnog tribunala ili nadležnog državnog organa.
- (9) Ovaj Zakon se ne primjenjuje na sljedeće:
 - (a) na slučajeve gdje sudija ili arbitar, u sudskom ili arbitražnom procesu, pokušavaju da omoguće poravnanje; te
 - (b) (...).

^a Države koje žele sprovesti ovaj Uzorak zakona u odnosu na mirenje u domaćim kao i međunarodnim sporovima mogu načiniti sljedeće izmjene u tekstu:

- Ispustiti riječ “međunarodni” u paragrafu (1) članka 1; te
- Ispustiti paragrafe (4), (5) i (6) članka 1.

^b Terminu “privredni” treba dati široko tumačenje, i to tako da pokriva predmete koji mogu proizaći iz svih odnosa privredne prirode, bilo da su ugovorni ili ne. Odnosi privredne prirode uključuju, i to ne samo, sljedeće poslove: svaki trgovinski posao za dobavljanje roba ili usluga; ugovor o distribuciji; privredno zastupanje ili predstavljanje; faktoring; lizing; konstrukciju radova; konsalting; dizajn; licenciranje; investiranje; financiranje; bankarske poslove; ugovor ili koncesiju za eksploataciju; zajedničke investicije ili druge oblike privredne i poslovne saradnje; prevoz roba i putnika zračnim ili morskim putem, željeznicom ili cestovnim prometom.

Član 2. Tumačenje

- (1) U tumačenju ovog Zakona treba uzeti u obzir njegovo međunarodno porijeklo i potrebu da se promovira uniformnost njegove primjene i poštovanje principa postupanja u dobroj namjeri.
- (2) Pitanja vezana za predmete koje obrađuje ovaj Zakon a koja nisu eksplicitno riješena u njemu trebaju se rješavati u skladu sa općim principima na kojima se zasniva ovaj Zakon.

Član 3. Odstupanja po ugovoru

Osim u smislu odredbi člana 2. i člana 6, paragraf (3), strane u sporu se mogu složiti o isključenju ili odstupanju od bilo koje od odredbi ovog Ugovora.

Član 4. Otpočinjanje postupka mirenja^c

- (1) Postupak mirenja u smislu proizašlog spora počinje na datum na koji se strane u datom sporu slože da se uključe u postupak mirenja.
- (2) Ako jedna strana u sporu koja je uputila drugoj strani poziv na mirenje ne dobije prihvata tog poziva u roku od trideset dana od datuma slanja poziva, ili u drugom roku navedenom u pozivu, ta strana može ovo smatrati odbijanjem poziva na mirenje.

5. Broj i imenovanje miritelja

- (1) Osim ako se strane u sporu ne slože o dva ili više miritelja, postojaće jedan miritelj.
- (2) Strane u sporu će pokušati postići dogovor o odabiru jednog ili više miritelja, osim ako nije postignut dogovor o drukčijoj proceduri za njihovo imenovanje.
- (3) Strane u sporu mogu tražiti pomoć pravnog ili fizičkog lica u svezi sa imenovanjem miritelja, a osobito:
 - (a) Jedna od strana u sporu može zatražiti od pravnog ili fizičkog lica da preporuči odgovarajuće osobe koje bi postupale kao miritelj; ili
 - (b) Strane u sporu se mogu složiti o direktnom imenovanju jednog ili više miritelja od strane pravnih ili fizičkih lica.
- (4) Kod preporučivanja ili imenovanja osoba koje će postupati kao miritelj, pravno ili fizičko lice će u obzir uzeti okolnosti kojima će se vjerovatno osigurati imenovanje neovisnog i nepristrasnog miritelja, a po potrebi, uzeti će u obzir preporučljivost imenovanja miritelja koji je drukčije nacionalnosti od nacionalnosti strana u sporu.
- (5) Ako je data osoba kontaktirana u smislu svog mogućeg imenovanja kao miritelja, on/ona će prikazati sve okolnosti koje bi vjerovatno izazvale opravdane sumnje u njegovu/njenu nepristrasnost i neovisnost. Od trenutka svog imenovanja i tokom cijelog procesa mirenja, miritelj će bez odlaganja prikazati sve takve okolnosti stranama u sporu osim ako one već nisu od te osobe bile o tome obaviještene.

^c Naredni tekst se predlaže za države koje bi mogle htjeti usvojiti odredbu o ukidanju zastare:

Član X. Ukidanje zastare

- (1) Kada otpočne postupak mirenja, protek roka zastare u vezi zahtjeva koji je predmet tog mirenja ukida se.
- (2) Kada se postupak mirenja okonča bez postignutog sporazuma o poravnanju, rok zastare ponovno počinje teći od trenutka okončanja mirenja bez postignutog sporazuma o poravnanju.

Član 6. Sprovođenje mirenja

- (1) Strane u sporu su slobodne da se slože, bilo pozivanjem na dati pravilnik ili na neki drugi način, o načinu na koji će se mirenje sprovesti.
- (2) Ako se ne postigne dogovor o načinu na koji će se sprovesti mirenje, miritelj može sprovesti postupak mirenja na način koji on smatra podobnim, uzevši u obzir okolnosti datog slučaja, eventualne želje strana u sporu, kao i potrebu za brzim razrješenjem spora.
- (3) U svakom slučaju, pri sprovođenju postupka, miritelj mora cijelo vrijeme pravično postupati prema stranama u sporu, a pri tome mora uzeti u obzir i okolnosti datog slučaja.
- (4) Miritelj može davati prijedloge za razrješenje spora u svakoj fazi postupka mirenja.

Član 7. Komuniciranje između miritelja i strana u sporu

Miritelj se može susretati i komunicirati sa stranama u sporu zajedno ili sa svakom ponaosob.

Član 8. Prikazivanje informacija

Ako miritelj dobije informacije vezano za spor od jedne strane u sporu, on može prikazati sadržaj tih informacija svakoj drugoj strani u mirenju spora. Međutim, ako je strana u sporu dala određene informacije miritelju pod osobitim uslovom da one ostanu povjerljive, te informacije ne smiju se prikazivati nijednoj drugoj strani u mirenju spora.

Član 9. Povjerljivost

Osim ako se strane u sporu ne slože drugačije, sve informacije vezane za postupak mirenja držati će se povjerljivima, osim tamo gdje se njihov prikaz zahtijeva po zakonu ili u svrhu primjene ili sprovođenja sporazuma o poravnanju.

Član 10. Prihvatljivost dokaza u drugim postupcima

- (1) Strana u sporu u postupku mirenja, miritelj te svako treće lice, uključujući i lica uključena u sprovođenje postupka mirenja, ne smiju se u arbitražnim, sudskim i sličnim postupcima uvoditi kao dokazni materijal, oslanjati se na niti davati izjave ili dokaze vezano za sljedeće stavke:
 - (a) Poziv od strane u sporu na uključenje u postupak mirenja ili činjenicu da je neka od strana bila spremna učestovati u postupku mirenja;
 - (b) Poglede ili prijedloge izražene od jedne strane u sporu u procesu mirenja u smislu mogućeg rješavanja spora;
 - (c) Izjave i priznanja date od strana u sporu u toku postupka mirenja;
 - (d) Prijedloge koje je dao miritelj;
 - (e) Činjenicu da je jedna od strana pokazala spremnost prihvatiti prijedlog za rješavanje koji je dao miritelj;
 - (f) Dokument sačinjen isključivo u svrhu postupka mirenja.
- (2) Paragraf (1) ovog člana se primjenjuje bez obzira na oblik informacija ili dokaznog materijala na koji se u njemu poziva.
- (3) Nijedan arbitražni tribunal, sud ili drugi nadležni državni organ ne smije narediti da se prikažu informacije navedene u paragrafu (1) ovog člana, te ako se takve informacije ponude kao dokazni materijal u suprotnosti sa paragrafom (1) ovog člana, takav dokazni materijal biti će tretiran kao neprihvatljiv. Međutim, takve informacije se mogu prikazati ili primiti kao dokazni materijal u mjeri koja se zahtijeva zakonom ili u svrhu primjene ili sprovedbe sporazuma o poravnanju.

- (4) Odredbe paragrafa (1), (2) i (3) ovog člana biti će primjenjive bez obzira na to da li se arbitražni, sudski ili sličan postupak odnosi na spor koji je trenutno ili koji je bio predmetom postupka mirenja.
- (5) Zavisno od ograničenja paragrafa (1) ovog člana, dokazni materijal koji je inače prihvatljiv u arbitražnim, sudskim i sličnim postupcima ne postaje neprihvatljiv zbog toga što je bio korišten u postupku mirenja.

Član 11. Okončanje postupka mirenja

Postupak mirenja se okončava na sljedeći način:

- (a) Zaključivanjem sporazuma o poravnanju između strana u sporu, na dan zaključivanja sporazuma;
- (b) Izjavom miritelja, nakon konsultacija sa stranama u sporu, u smislu toga da daljnji naponi na mirenju nisu više opravdani, na dan davanja izjave: te
- (c) Izjavom jedne od strana drugoj ili drugim stranama te miritelju, ako je imenovan, u smislu toga da se postupak mirenja okončava, na dan davanja izjave.

Član 12. Miritelj u funkciji arbitra

Osim ako se strane u sporu ne slože drugačije, miritelj neće postupati kao arbitrar u smislu spora koje je bio ili je trenutno predmetom postupka mirenja, niti u smislu nekog drugog spora koji je proizišao iz istog ugovora ili pravnog odnosa, ili iz bilo kog povezanog ugovora ili pravnog odnosa.

Član 13. Pribjegavanje arbitražnom ili sudskom postupku

Ako su se strane u sporu složile da se izmire i ako su izričito prihvatile da ne otpočnu tokom određenog vremenskog roka ili do određenog događanja arbitražni ili sudski postupak u smislu postojećeg ili budućeg spora, takvo prihvatanje će arbitražni tribunal ili sud staviti na snagu do ispunjenja uslova prihvatanja, osim u mjeri neophodnoj jednoj od strana, po njenom mišljenju, u cilju očuvanja svojih prava. Otpočinjanje takvog postupka ne treba se samo po sebi smatrati odricanjem sporazuma o mirenju ili okončanjem postupka mirenja spora.

Član 14. Sprovodivost sporazuma o poravnanju^d

Ako strane u sporu zaključe sporazum o poravnanju spora, taj sporazum o poravnanju je obavezujući i sprovodiv... *(Država koja ga sprovodi može unijeti opis metoda sprovođenja sporazuma o poravnanju ili se pozvati na odredbe kojima se takvo sprovođenje rukovodi).*

^d Kod primjene postupka za sprovođenje sporazuma o poravnanju, država koja ga sprovodi može razmatrati mogućnost obaveznosti takvog postupka.

Medijacija

Preporuka br. R(98)1

Komiteta ministara državama članicama o Porodičnom posredovanju

PREPORUKA BR. R (98) 1

KOMITETA MINISTARA DRŽAVAMA ČLANICAMA O PORODIČNOM POSREDOVANJU

(Usvojena od strane Komiteta Ministara 21.01.1998. g. na 616. sastanku zamjenika ministara)

1. Komitet ministara, u skladu sa odredbama člana 15.b Statuta Vijeća Evrope,
2. Prepoznavajući rastući broj porodičnih sporova, naročito onih koji nastaju razdvajanjem ili razvodom, i uočavajući štetne posljedice sukoba za porodice i visoku socijalnu i ekonomsku cijenu za Države;
3. Razmatrajući potrebu da se osigura zaštita najboljih interesa i dobrobiti djeteta, sadržanih u međunarodnim instrumentima, naročito uzimajući u obzir probleme koji se tiču skrbništva i posjeta, a koji nastaju kao rezultat razdvajanja ili razvoda;
4. Uzimajući u obzir razvoj metoda za dogovorno rješavanje sporova i prihvatanje potrebe za smanjenjem sukoba zbog interesa svih članova porodice.;
5. Uvažavajući sljedeće posebne karakteristike porodičnih sporova:
 - činjenicu da porodični sporovi uključuju osobe koje će, po definiciji imati međuovisne i trajne odnose;
 - činjenicu da porodični sporovi nastaju u kontekstu bolnih osjećanja, te ih povećavaju;
 - činjenicu da razdvajanje i razvod utiču na sve članove porodice, naročito djecu;
6. Pozivajući se na Evropsku Konvenciju o primjeni prava djece, a naročito član 13 ove konvencije, koji se odnosi na propisivanje posredovanja ili drugih procesa rješavanja sporova koji utiču na djecu;
7. Uzimajući u obzir rezultate istraživanja o ubotrebi posredovanja i iskustva koja se tiču ovog područja iz više država, koja pokazuju da upotreba porodičnog posredovanja ima mogućnost da:
 - unaprijedi komunikaciju između članova porodice;
 - smanji sukob između strana u sporu;
 - rezultira miroljubivim sporazumom;
 - omogući nastavak osobnih kontakata između roditelja i djece;
 - smanji socijalne i ekonomske troškove razdvajanja i razvoda za uključene strane i Države;
 - smanji vrijeme inače potrebno da se riješi sukob;

Medijacija

Preporuka br. R(98)1

Komiteta ministara državama članicama o Porodičnom posredovanju

8. Naglašavajući povećanu internacionalizaciju porodičnih odnosa i posebne probleme koji su povezani sa ovim fenomenom;

9. Uvažavajući činjenicu da određeni broj Država razmatra uvođenje porodičnog posredovanja;

10. Uvjereni u potrebu za većim korištenjem porodičnog posredovanja, procesa u kojem treća, nepristrana i neutralna strana, posrednik, pomaže samim stranama da pregovaraju o pitanjima u sporu i postignu svoje zajedničke sporazume,

11. Preporučuje vladama država članica:

- i. da uvedu ili promoviraju porodično posredovanje, ili, tamo gdje je potrebno, ojačaju postojeće porodično posredovanje;
- ii. da sprovedu ili pojačaju sve mjere za koje smatraju da su neophodne imajući u vidu implementaciju sljedećih principa za promoviranje i upotrebu porodičnog posredovanja kao odgovarajućeg sredstva za rješavanje porodičnih sporova.

PRINCIPI PORODIČNOG POSREDOVANJA

I. OKVIR POSREDOVANJA

a. Porodično posredovanje može biti primjenjeno na sve sporove između članova iste porodice, bez obzira da li se radi o krvnom srodstvu ili braku, kao i na one koji žive ili su živjeli u porodičnim odnosima kao što je definirano državnim zakonom.

b. Međutim, države su slobodne da odrede specifična pitanja ili slučajeve koje pokriva porodično posredovanje.

II. ORAGNIZACIJA POSREDOVANJA

a. Načelno, posredovanje ne bi trebalo biti obavezno.

b. Države su slobodne da organiziraju i ponude posredovanje onako kako one smatraju pogodnim, bilo kroz javni ili privatni sektor.

c. Bez obzira na način organiziranja i nuđenja posredovanja, države se trebaju pobrinuti da postoje odgovarajući mehanizmi koji osiguravaju postojanje:

- procedura za odabir, obuku i kvalificiranje posrednika;
- standarda koje posrednici moraju dostići i održavati.

Medijacija

Preporuka br. R(98)1

Komiteta ministara državama članicama o Porodičnom posredovanju

III. PROCES POSREDOVANJA

Države trebaju osigurati postojanje odgovarajućih mehanizama koji omogućavaju da se proces posredovanja izvodi u skladu sa sljedećim principima:

- i. posrednik je nepristran u odnosu na strane u sporu;
- ii. posrednik je neutralan u pogledu ishoda procesa posredovanja;
- iii. posrednik poštuje gledišta strana i štiti jednakost njihovog pregovaračkog položaja;
- iv. posrednik nema ovlasti da nametne rješenje stranama;
- v. uvjeti za provedbu posredovanja moraju biti takvi da jamče privatnost;
- vi. rasprave pri posredovanju su povjerljive i ne smiju se kasnije koristiti, osim ako strane daju pristanak ili u slučajevima kad to dopušta državni zakon;
- vii. posrednik će, u odgovarajućim slučajevima, obavijestiti strane o mogućnostima da koriste bračno savjetovanje ili druge oblike savjetovanja kao put rješavanja bračnih ili obiteljskih problema;
- viii. posrednik će osobito voditi računa o dobrobiti i najboljim interesima djece, roditelje će poticati da se fokusiraju na potrebe djece i podsjećati ih na njihovu primarnu odgovornost vezanu za dobrobit njihove djece i na potrebu da djecu obavještavaju i savjetuju se s njima;
- ix. posrednik će posebno obratiti pozornost na to da li se u prošlosti dogodilo nasilje među stranama ili se može dogoditi u budućnosti te kakav bi to učinak moglo imati na pregovaračke pozicije strana, te treba razmotriti je li u tim okolnostima postupak posredovanja primjeren;
- x. posrednik može davati pravne obavijesti, ali ne smije davati pravne savjete. U odgovarajućim slučajevima može obavijestiti strane o mogućnostima da se savjetuju s odvjetnikom ili osobom bilo koje druge profesije.

IV. STATUS SPORAZUMA POSTIGNUTIH POSREDOVANJEM

Kada strane zatraže, države trebaju olakšati potvrđivanje sporazuma postignutih posredovanjem od strane suda ili drugog nadležnog tijela i trebaju osigurati mehanizme za provedbu tako odobrenih sporazuma, u skladu sa državnim zakonom.

Medijacija

Preporuka br. R(98)1

Komiteta ministara državama članicama o Porodičnom posredovanju

V. ODNOS IZMEĐU POSREDOVANJA I POSTUPKA PRED SUDSKIM ILI DRUGIM NADLEŽNIM TIJELOM

- a. Države trebaju prihvatiti neovisnost posredovanja i mogućnost da se ona desi prije, tokom i nakon zakonskog postupka.
- b. Države trebaju uspostaviti mehanizme koji će:
 - i. omogućiti prekid zakonskog postupka da bi se provelo posredovanje;
 - ii. osigurati da u takvim slučajevima sud ili drugo nadležno tijelo zadrži ovlast izricanja hitnih odluka da bi se zaštitile strane, njihova djeca, ili njihova imovina;
 - iii. obavijestiti sud ili drugo nadležno tijelo o tome da li strane nastavljaju sa posredovanjem i da li su strane postigle sporazum.

VI. PROMOVIRANJE I PRISTUP POSREDOVANJU

- a. Da bi omogućile bolje shvatanje ove metode dogovornog rješavanja sporova, države trebaju promovirati razvoj porodičnog posredovanja, naročito kroz informativne programe za javnost.
- b. *Države su slobodne da uspostave metode u pojedinačnim slučajevima kako bi pružili bitne informacije o posredovanju kao alternativnom procesu za rješavanje porodičnih sporova* (na primjer, obavezujući strane da se sastanu sa posrednikom), i ovim omogućujući da strane razmotre da li je moguće i primjereno posredovanjem riješiti pitanja spora.
- c. Države također trebaju nastojati da poduzmu neophodne mjere da bi omogućile pristup porodičnom posredovanju, uključujući i međunarodno posredovanje, čime bi doprinijele razvoju ovog načina dogovornog rješavanja porodičnih sporova.

VII. DRUGE METODE RJEŠAVANJA SPOROVA

Država može procijeniti mogućnosti za odgovarajuću primjenu načela posredovanja, sadržanih u ovoj Preporuci, i na druge metode rješavanja sporova

VIII. MEĐUNARODNA PITANJA

- a. Države trebaju razmotriti uspostavljanje mehanizama za upotrebu posredovanja u slučajevima sa međunarodnim elementom, kada je to primjenljivo, naročito u svim slučajevima koji se odnose na djecu, a posebno za one koji se odnose na skrbništvo i posjete djeci kada roditelji žive ili se očekuje da će živjeti u različitim državama.
- b. Međunarodno posredovanje se treba razmotriti kao odgovarajući proces u omogućavanju roditeljima da organiziraju ili reorganiziraju skrbništvo i posjete, ili u rješavanju sporova nastalih nakon odluka koje su

Medijacija

Preporuka br. R(98)1

Komiteta ministara državama članicama o Porodičnom posredovanju

donesene po ovim pitanjima. Međutim, u slučaju da je dijete neovlašteno odvedeno ili zadržano, međunarodno posredovanje se ne bi trebalo koristiti ako bi odgodilo trenutni povratak djeteta.

- c. Svi naprijed navedeni principi su primjenljivi i na međunarodno posredovanje.
- d. Države trebaju što je moguće više promovirati suradnju između postojećih službi koje se bave porodičnim posredovanjem imajući u vidu olakšavanje upotrebe međunarodnog posredovanja.
- e. Uzimajući u obzir specifičnu prirodu međunarodnih posredovanja, međunarodni posrednici bi trebali proći specifičnu obuku.

Medijacija

Preporuka br. Rec(99) 19

Komiteta ministara državama članicama koji se odnosi na medijaciju u kaznenim predmetima

PREPORUKA BR. R (99) 19

KOMITETA MINISTARA DRŽAVAMA ČLANICAMA

KOJA SE ODNOSI NA MEDIJACIJU U KAZNENIM PREDMETIMA

Istorija dokumenta

(Usvojena od strane Komitete Ministara 15.09.1999. godine na 679 sastanku zamjenika ministara)

Komitet ministara, u skladu sa odredbama člana 15.b Statuta Vijeća Evrope,

Uočavajući porast u korištenju medijacije u kaznenim predmetima u državama članicama kao fleksibilne, sveobuhvatne, participativne opcije za rješavanje problema koja se nadopunjuje ili je alternativa tradicionalnom kaznenim postupcima;

Razmatrajući potrebu za povećanjem aktivnog osobnog učešća u krivičnim postupcima žrtve, okrivljenog i drugih uključenih strana, kao i uključenosti zajednice;

Uvažavajući legitimni interes žrtava tako da ima veći uticaj u postupanju u odnosu na posljedice viktimizacije, kako bi komunicirali sa okrivljenim i dobili ispriku i odštetu;

Razmatrajući značaj poticanja osjećaja odgovornosti kod okrivljenih, te njima date ponude za praktične prilike za nadoknadu štete, što dalje pomaže u njihovoj ponovnoj integraciji u društvo i rehabilitaciji;

Uvažavajući da medijacija može povećati svijest o važnoj ulozi pojedinca i zajednice u sprječavanju i postupanju sa kriminalom i rješavanju s njim povezanih sukoba, čime se potiču konstruktivniji, manje represivni ishodi krivičnih postupaka;

Uvažavajući da medijacija zahtjeva poznavanje posebnih vještina i traži uspostavljanje kodeksa u praksi i ovlaštenu obuku;

Razmatrajući potencijalno značajni doprinosa koji trebaju dati nevladine organizacije i lokalne zajednice u polju medijacije u kaznenim predmetima i potrebu da se kombiniraju i koordiniraju naponi javnih i privatnih inicijativa;

Uzimajući u obzir zahtjeve Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda;

Imajući u vidu Evropsku Konvenciju o primjeni prava djece, kao i Preporuke br R (85) 11 o poziciji žrtve u okviru krivičnog zakona i postupka, br R (87) 18 koja se odnosi na pojednostavljivanje krivičnog postupka, br. R (87) 21 o pružanju pomoći žrtvama i sprječavanju viktimizacije, br. (87) 20 o reakcijama društva na maloljetničku delikvenciju, br. R (88) 6 o reakcijama društva na maloljetničku delikvenciju među mladim ljudima koji dolaze iz imigrantskih porodica, br. R (92) 16 o Evropskim pravilima o sankcijama i mjerama u zajednici, br. R (95) 12 o upravljanju krivičnopravnim sistemom, i br. R (98) 1 o

Medijacija

Preporuka br. Rec(99) 19

Komiteta ministara državama članicama koji se odnosi na medijaciju u kaznenim predmetima

porodičnoj medijaciji;

Preporučuje vladama država članica da pri razvoju medijacije u kaznenim predmetima razmotre principe navedene u prilogu ove Preporuke, i što je moguće šire distribuiraju ovaj dokument.

Dodatak Preporuci br. R (99) 19

I. DEFINICIJA

Ove upute se odnose na bilo koji proces u kojem je omogućeno žrtvi i okrivljenom, ako su pristupili po slobodnoj volji, da aktivno učestvuju u rješavanju pitanja nastalih iz krivičnog djela, koristeći pomoć treće nepristrane strane (medijatora).

II. OPĆI PRINCIPI

1. Medijacija u kaznenim predmetima se treba dogoditi samo onda kada strane daju svoj pristanak. Strane trebaju biti u mogućnosti da povuku taj pristanak bilo kada u toku medijacije.
2. Rasprave u medijaciji su povjerljive i ne smiju se kasnije koristiti, izuzev uz saglasnost stranaka.
3. Medijacija u kaznenim predmetima treba biti opće raspoloživa usluga.
4. Medijacija u kaznenim predmetima treba biti na raspolaganju u svim fazama krivičnog postupka.
5. Medijatorskim službama se treba dati dovoljno autonomije u okviru krivičnog sistema.

III. ZAKONSKA OSNOVA

6. Zakonski propisi trebaju omogućiti medijaciju u kaznenim predmetima.
7. Trebaju postojati smjernice koje definiraju upotrebu medijacije u kaznenim predmetima. Ove upute posebno trebaju obrađivati uslove pod kojim se predmeti upućuju na medijaciju i nastavak rada na tim predmetima nakon medijacije.
8. Temeljne proceduralne zaštitne mehanizme treba primijeniti na medijaciju; ovo se posebno odnosi na pravo strana na pravnu pomoć i, tamo gdje je potrebno, prevoditelja/tumača. Pored toga, maloljetnici trebaju imati pravo na pomoć roditelja.

Medijacija

Preporuka br. Rec(99) 19

Komiteta ministara državama članicama koji se odnosi na medijaciju u kaznenim predmetima

IV. RAD KRIVIČNO PRAVNOG SISTEMA U ODNOSU NA MEDIJACIJU

9. Odluka o upućivanju krivičnog predmeta na medijaciju, kao i procjena rezultata postupka medijacije, treba biti rezervirana za nadležna tijela krivičnopravnog sistema.
10. Prije pristajanja na medijaciju, stranke trebaju biti u potpunosti informirane o svojim pravima, prirodi postupka medijacije i mogućim posljedicama njihove odluke.
11. Ni žrtva ni okrivljeni ne smiju nepoštenim sredstvima biti navedeni na prihvatanje medijacije.
12. Posebni propisi i zakonska zaštita koja pokriva učešće maloljetnika u zakonskim postupcima, također treba biti primijenjena i na njihovo učešće u medijaciji u kaznenim predmetima.
13. Medijacija se ne treba nastaviti ako bilo koja od glavnih strana uključenih u medijaciju nije u stanju shvatiti značenje procesa.
14. Osnovno činjenično stanje u predmetu treba obično biti prihvaćeno od obje strane kao osnova za medijaciju. Učešće u medijaciji se ne treba koristiti kao dokaz priznanja krivice u naknadnim sudskim postupcima.
15. Očigledne razlike u odnosu na faktore kao što su dob, zrelost ili intelektualna sposobnost strana se trebaju uzeti u obzir prije nego što se predmet uputi na medijaciju.
16. Odluka o upućivanju krivičnog postupka na medijaciju treba biti praćena prihvatljivim vremenskim periodom u kojem odgovarajuće nadležno krivičnopravno tijelo treba biti informirano o stanju postupka medijacije.
17. Rješenja zasnovana na sporazumima postignutim medijacijom trebaju imati isti status kao i sudske odluke ili presude i trebaju isključivati sudsko gonjenje u odnosu na iste činjenice (ne bis in idem).
18. Kada se predmet vrati na nadležno krivičnopravno tijelo bez sporazuma stranaka ili nakon neuspjeha pri provođenju postignutog sporazuma, odluka o tome kako nastaviti postupak treba biti donesena bez odlaganja.

V. RAD SLUŽBI ZA MEDIJACIJU

V.1. Standardi

19. Službe za medijacije trebaju biti regulirane priznatim standardima.
20. Službe za medijaciju trebaju imati dovoljno autonomije u obavljanju svojih dužnosti. Trebaju biti razvijeni standardi stručnosti i etičkih pravila, kao i procedure za odabir, obuku i ocjenjivanje medijatora.
21. Službe za medijaciju trebaju biti pod nadzorom nadležnog tijela.

Medijacija

Preporuka br. Rec(99) 19

Komiteta ministara državama članicama koji se odnosi na medijaciju u kaznenim predmetima

V.2. Osposobljavanje i obuka medijatora

22. Medijatori trebaju biti angažirani iz svih slojeva društva i općenito trebaju posjedovati dobro razumijevanje lokalnih kultura i zajednica.

23. Medijatori trebaju biti u stanju demonstrirati ispravno rasuđivanje i međuljudske vještine neophodne za medijaciju.

24. Medijatori trebaju proći početnu obuku, prije nego što preuzmu dužnosti medijatora, kao i obuku tokom službe. Njihova obuka treba biti usmjerena na razvijanje visokog nivoa stručnosti, uzimajući u obzir vještine za rješavanje sukoba, specifične zahtjeve rada sa žrtvama i okrivljenim i osnovno poznavanje krivičnog pravnog sistema.

V.3. Postupanje sa pojedinačnim predmetima

25. Prije nego što medijacija počne, medijator treba biti informiran o svim relevantnim činjenicama u predmetu i treba mu pružiti sve neophodne dokumente od strane nadležnog krivičnog tijela.

26. Medijacija se treba izvoditi na nepristrasan način, zasnovano na činjenicama predmeta, te potrebama i željama stranaka. Medijator treba uvijek poštovati dostojanstvo stranaka i treba osigurati da se stranke međusobno poštuju.

27. Medijator treba biti odgovoran za osiguravanje sigurnog i opuštenog okruženja za medijaciju. Medijator treba biti svjestan ranjivosti stranaka.

28. Medijacija se treba odvijati efikasno, ali tempom koji je prikladan za stranke.

29. Medijaciju treba snimati video kamerom.

30. Bez obzira na princip povjerljivosti, medijator treba odgovarajućim nadležnim tijelima ili osobama kojih se to tiče dostaviti bilo koju informaciju o predstojećem ozbiljnom krivičnom djelu, koje može izaći na vidjelo tokom medijacije.

V.4. Ishod medijacije

31. Strane trebaju dobrovoljno doći do sporazuma. Sporazumi trebaju sadržavati samo razumne i proporcionalne obaveze.

32. Medijatori trebaju izvijestiti nadležna krivičnopravna tijela o poduzetim koracima i ishodu medijacije. Izvještaj medijatora ne treba otkrivati sadržaj toka sesija medijacije, niti izražavati bilo kakvo mišljenje o ponašanju strana tokom medijacije.

Medijacija

Preporuka br. Rec(99) 19

Komiteta ministara državama članicama koji se odnosi na medijaciju u kaznenim predmetima

VI. KONTINUIRANI RAZVOJ MEDIJACIJE

33. Kako bi se razvilo zajedničko poimanje, potrebno su redovne konsultacije između nadležnih krivičnopravnih tijela i medijatorskih službi.

34. Države članice trebaju unaprjeđivati istraživanje i ocjenu medijacije u kaznenim predmetima.

Preporuka br. Rec (2001) 9

Komiteta ministara državama članicama o alternativama parničnom postupku između upravnih tijela i privatnih stranaka

VIJEĆE EVROPE KOMITET MINISTARA

PREPORUKA BR. REC(2001) 9 KOMITETA MINISTARA DRŽAVA ČLANICAMA O ALTERNATIVAMA PARNIČNOM POSTUPKU IZMEĐU UPRAVNIH TIJELA I PRIVATNIH STRANAKA

(Usvojena od strane Komiteta ministara 05.09.2001. g. na 762. sastanku zamjenika ministara)

1. Komitet ministara, u skladu sa odredbama člana 15.b Statuta Vijeća Evrope,
2. Uzimajući u obzir da je cilj Vijeća Evrope postizanje većeg jedinstva među svojim članicama;
3. Pozivajući se na Preporuku br. R (81) 7 o mjerama koje olakšavaju dostupnost pravde, koja u svom dodatku traži razvijanje mjere koje će podsticati upotrebu mirenja i medijacije;
4. Pozivajući se na Preporuku br. R (86) 12 koja se odnosi na mjere prevencije i smanjenja prekomjernog opterećenja sudova, koja traži podsticanje, u odgovarajućim predmetima, upotrebe prijateljskog rješavanja sporova, bilo u potpunosti izvan sudskog sistema, ili prije ili tokom zakonskog postupka;
5. S jedne strane, uzimajući u obzir činjenicu da veliki broj predmeta, i u određenim državama, njihov konstantan rast može umanjiti sposobnost sudova nadležnih za upravne predmete da ih saslušaju u razumnom vremenskom periodu, u okviru značenja Člana 6.1 Evropske Konvencije o ljudskim pravima;
6. Sa druge strane, uzimajući u obzir činjenicu da sudski postupci u praksi ne moraju uvijek biti najprikladniji za rješavanje upravnih sporova;
7. Uzimajući u obzir činjenicu da široka upotreba alternativnih metoda za rješavanje upravnih sporova može omogućiti hvatanje u koštac sa ovim problemima, kao i približavanje upravnih tijela javnosti;
8. Uzimajući u obzir činjenicu da glavna prednost alternativnih metoda rješavanje upravnih sporova može biti, u ovisnosti od predmeta, jednostavniji i fleksibilniji postupak, što omogućava brže, jeftinije, prijateljsko rješenje spora, stručno rješenje spora, rješenje spora zasnovano na principima pravednosti, a ne samo u skladu sa strogim zakonskim propisima, i veću razboritost;
9. Uzimajući u obzir da je, zbog toga, u odgovarajućim predmetima moguće riješiti upravne postupke metodama koje ne uključuju upotrebu sudova;
10. Uzimajući u obzir da upotreba alternativnih metoda ne treba služiti upravnim tijelima ili privatnim strankama kao sredstvo izbjegavanja njihovih obaveza ili zakonskih propisa;

Medijacija

Preporuka br. Rec (2001) 9

Komiteta ministara državama članicama o alternativama parničnom postupku između upravnih tijela i privatnih stranaka

11. Uzimajući u obzir da, u svim predmetima, alternativne metode trebaju omogućavati sudsku reviziju, što predstavlja krajnju garanciju zaštite i prava privatne stranke i prava upravnog tijela;

12. Uzimajući u obzir da se alternativne metode parničenja moraju pridržavati principa ravnopravnosti i nepristrasnosti i prava stranaka;

13. Preporučuje vladama država članica da promoviraju upotrebu alternativnih metoda za rješavanje sporova između upravnih tijela i privatnih stranaka, pridržavajući se, u svojim zakonskim propisima i postupcima, svrsishodnih principa sadržanih u dodatku ove preporuke.

Dodatak Preporuke Rec (2001)9

I. OPĆE ODREDBE

1. Predmet preporuke

i. Ova preporuka se bavi alternativnim metodama za rješavanje sporova između upravnih tijela i privatnih stranaka.

ii. Ova preporuka se bavi slijedećim alternativnim metodama: interne revizije, mirenje, medijacija, dogovoreno poravnanje i arbitraž.

iii. Premda se preporuka bavi rješavanjem sporova između upravnih tijela i privatnih stranaka, neke od alternativnih metoda također mogu služiti za sprječavanje nastanka sporova; ovo se naročito odnosi na mirenje, medijacija i dogovoreno poravnanje.

2. Djelokrug alternativnih metoda

i. Alternativne metode parničenju trebaju biti ili općenito dozvoljene ili dozvoljene za određene vrste predmeta za koje se smatra da su prikladni, naročito za one koji se tiču pojedinačnih upravnih odluka, ugovora, građanskih dugovanja, i generalno govoreći zahtjeva koji se odnose na određenu sumu novca.

ii. Primjerenost alternativnih metoda će biti različita u ovisnosti od samog spora.

3. Propisi koji se odnose na alternativne metoda

i. Reguliranje alternativnih metoda, treba osigurati ili njihovu institucionalizaciju ili njihovu upotrebu na osnovama od predmeta do predmeta, u skladu sa odlukama uključenih strana.

ii. Reguliranje alternativnih metoda treba:

a. osigurati da strane dobiju odgovarajuće informacije o mogućoj upotrebi alternativnih metoda;

Medijacija

Preporuka br. Rec (2001) 9

Komiteta ministara državama članicama o alternativama parničnom postupku između upravnih tijela i privatnih stranaka

- b. osigurati neovisnost, nepristrasnost miritelja, medijatora i arbitara;
 - c. garantirati poštenu postupak naročito omogućavajući poštivanje prava strana i principa jednakosti;
 - d. garantirati, što je moguće više, transparentnost u upotrebi alternativnih sredstava i određeni nivo suzdržanosti;
 - e. osigurati provođenje rješenja do kojeg se došlo upotrebom alternativnih metoda.
- iii. Propisi trebaju promovirati zaključivanje alternativne procedure u razumnom vremenskom periodu, uspostavljajući vremenske limite ili drugačije.
- iv. Propisi mogu odrediti da će upotreba nekih od alternativa metoda parničenja u određenim predmetima rezultirati prekidom izvršenja određene odluke, bilo automatski ili nakon odluke donesene od strane nadležnog tijela

II. ODNOSI SA SUDOVIMA

- i. Neke alternativne metode, kao što su interna revizija, mirenje, medijacija i dogovoreno poravnanje, se mogu upotrijebiti prije zakonskog postupka. Upotreba ovih metoda može biti obavezujuća kao preduvjet za otpočinjanje pravni postupka..
- ii. Neke alternativne metode, kao što su mirenje, medijacija i dogovoreno poravnanje, mogu se koristiti tokom zakonskog postupka, vjerovatno nakon preporuke sudije.
- iii. Upotreba medijacije treba, općenito, isključiti zakonski postupak.
- iv. Upotreba alternativnih metoda, treba u svim predmetima, omogućiti odgovarajuću sudsku reviziju što predstavlja krajnju garanciju zaštite i prava privatne stranke i prava upravnog tijela.
- v. Sudska revizija će ovisiti od odabrane alternativne metode. U ovisnosti od predmeta, vrste i obim ove revizije će pokriti proceduru, naročito poštivanje principa navedenih u dijelu I.3.ii.a, b, c, i d, i/ili meritum.
- vi. Općenito i u skladu sa zakonom, upotreba alternativnih metoda, treba rezultirati obustavom ili prekidom vremenskih ograničenja za zakonske postupke.

Medijacija

Preporuka br. Rec (2001) 9

Komiteta ministara državama članicama o alternativama parničnom postupku između
upravnih tijela i privatnih stranaka

III. POSEBNE KARAKTERISTIKE SVAKE ALTERNATIVNE METODE

1. Interne revizije

- i. U načelu, interne revizije trebaju biti moguće u odnosu na svaku odluku. One se mogu odnositi na svrsishodnost i/ili zakonitost upravne odluke.
- ii. U nekim predmetima, interne revizije mogu biti obavezne kao preduvjet za zakonske postupke.
- iii. Interne revizije trebaju biti pregledane i o njima trebaju odlučiti nadležna tijela.

2. Mirenje i medijacija

- i. Mirenje i medijacija mogu biti inicirani od uključenih strana, sudije ili zakonom obavezne.
- ii. Da bi došli do rješenja, miritelji i medijatori trebaju organizirati odvojene ili zajedničke sastanke sa stranama.
- iii. Na temeljima svrsishodnosti i zakonitosti, miritelji i medijatori mogu pozvati upravno tijelo da opozove, povuče ili izmjenu odluku.

3. Dogovoreno poravnanje

- i. Ako nije drugačije propisano zakonom, upravna tijela neće koristiti dogovoreno poravnanje da bi izbjegli ispunjavanje svoje obaveze.
- ii. Javni službenici koji učestvuju u proceduri čiji je cilj dogovoreno poravnanje će, u skladu sa zakonom, imati odgovarajuće ovlasti koje će im omogućiti da postignu kompromis.

4. Arbitraža

- i. Strane trebaju biti u mogućnosti da odaberu zakon i proceduru arbitraže u okviru granica propisanih zakonom. Ovisno o zakonu i željama strana, odluke arbitara mogu biti zasnovane na principima pravičnosti.
- ii. Arbitri trebaju biti u mogućnosti da ocjene zakonitost odluke kao prethodnog pitanja sa ciljem donošenja rješenja prema meritumu čak i ako nisu ovlašteni da odlučuju o zakonitosti odluke u smislu njenog ukidanja.

Medijacija

Preporuka Rec (2002) 10

Komiteta ministara državama članicama o Medijaciji u građanskim predmetima

PREPORUKA REC (2002) 10

KOMITETA MINISTARA DRŽAVAMA ČLANICAMA O MEDIJACIJI U GRAĐANSKIM PREDMETIMA

(Usvojena od strane komiteta ministara 18.septembra 2002. na 808. sastanku zamjenika Ministara)

Komitet ministara ma osnovu člana 15b statuta savjeta Evrope,

Pozdravljajući razvoj metoda rješavanja sporova koji su alternativa sudskim odlukama,

Saglasni o poželjnosti postojanja pravila o garantijama prilikom upotrebe ovakvih metoda;

Naglašavajući potrebu za činjenjem kontinuiranih napora za unapređenje metoda rješavanja sporova, uzimajući istovremeno u obzir posebne odlike svakog pravnog sistema;

Ubijedeni u prednost predviđanja posebnih pravila medijacije, postupka u kome «medijator» pomaže strankam da pregovaraju o spornim pitanjima i postignu njihov zajednički sporazum;

Prepoznajući prednosti medijacije u građanskom stvarima u odgovarajućim slučajevima;

Svjesni potrebe da se medijacija organizuje i u drugim granama prava;

Imajući u vidu Preporuku br. R (98) 1 o porodičnoj medijaciji, Preporuku br. R (99) 19 o medijaciji o krivičnim stvarima i Preporuka Rec (2001) 9 o alternativama za postupak između upravnih organa i privatnih stranaka, kao i rezultate drugih aktivnosti i istraživanja koja je preuzeo Savjet Evrope i koja su preduzeta na nacionalnom nivou;

Imajući posebno u vidu Rezoluciju br. 1 o «Izvršavanju pravde u XXI vijeku» usvojenu od strane Evropskih ministara pravde na njihovoj 23. Konferenciji u Londonu, 8-9.juna 2000. i posebno poziv upućen od strane Evropskih ministara pravde Komitetu ministara Savjeta Evrope da donese, u saradnji posebno sa Evropskom unijom, program rada u cilju podsticanja upotrebe van-sudskih postupaka za rješavanje sporova, u odgovarajućim slučajevima;

Svjesni važne uloge sudova za promociju medijacije;

Uviđajući da, iako medijacija može pomoći smanjivanju broja sporova i opterećenja sudova, ona ne može biti zamjena za efikasni, pravični i lako dostupni pravosuđi sistem;

A. Preporučuje vladama država članica :

- i. da omoguće medijaciju u građanskim stvarima u svim odgovarajućim slučajevima;
- ii. da preduzmu ili unaprijede, prema potrebi, sve mjere koje smatraju potrebnim u cilju progresivne primjene «Vodećih načela medijacije u građanskim stvarima» koja slijede u nastavku.

Medijacija

Preporuka Rec (2002) 10

Komiteta ministara državama članicama o Medijaciji u građanskim predmetima

VODEĆA NAČELA MEDIJACIJE U GRAĐANSKIM STVARIMA

I DEFINICIJA MEDIJACIJE

Za potrebe ove Preporuke, «medijacija» se odnosi na postupak rješavanja sporova gdje stranke pregovaraju oko spornih pitanja u cilju postizanja sporazuma uz pomoć jednog ili više medijatora .

II DOMAŠAJ PRIMJENE

Ova Preporuka se odnosi na građanske stvari .Za potrebe ove Preporuke, termin»građanske stvari«uključuje građanska prava i obaveze uključujući stvari privrednopravne, radnopravne ili potrošačko pravne prirode, isključujući upravne ili krivične stvari. Ova Preporuka ne utiče na primjenu odredbi preporuke o porodičnoj medijaciji.

III ORGANIZACIJA MEDIJACIJE

Države su slobodne da organizuju i ustanove medijaciju u građanskim stvarima na način koji njima najviše odgovara, bilo u javnom ili privatnom sektoru .

Medijacija se može odvijati u okviru sudskih postupaka ili van njih .

Iako se stranke odluče za medijaciju, mora im se omogućiti pristup sudu kao krajnja garantija zaštite njihovih prava .

Prilikom organizovanja medijacije, države moraju uspostaviti ravnotežu između potrebe za ustanovljenjem rokova i njihovim efektima, kao i potrebe za brzim i lako dostupnim postupcima medijacije .

Prilikom organizovanja medijacije, države moraju obratiti pažnju na potrebu izbjegavanja (i) nepotrebnih zastoja i (ii)upotrebe medijacije kao taktike za odugovlačenje.

Medijacija može posebno biti korisna onda kada sudski postupci ne odgovaraju strankama posebno zbog troškova, zbog formalne prirode postupka ili u slučajevima kada postoji potreba za očuvanjem dijaloga ili kontakta između stranaka .

Države moraju razmotriti mogućnost uspostavljanja i pružanja potpuno ili djelimično besplatne medijacije ili pružanja pravne pomoći za medijaciju posebno ako interesi jedne od stranaka zahtijevaju posebnu zaštitu.

Troškovi medijacije, ako postoje, moraju biti razumne mjere i srazmjerni značaju pitanja koja se razmatraju, kao i obimu posla koji izvodi medijator.

Medijacija

Preporuka Rec (2002) 10

Komiteta ministara državama članicama o Medijaciji u građanskim predmetima

IV POSTUPAK MEDIJACIJE

Države moraju razmotriti obim u kome sporazumi o upućivanju spora na medijaciju mogu ograničiti prava stranaka .

Medijatori moraju postupati nezavisno i nepristrasno i obezbijediti poštovanje načela ravnopravnosti stranaka za vrijeme postupka medijacije .Medijator nije ovlašćen da strankama nametne rješenje .

Informacije o postupku medijacije su tajne i ne mogu se naknadno koristiti, osim ako se stranke drugačije ne dogovore ili ako je drugačije predviđeno domaćim pravom .

Postupak medijacije mora da obezbijedi strankam dovoljno vremena za razmatranje svih relevantnih pitanja i svih mogućih načina poravnjanja.

V OBUKA I ODGOVORNOST MEDIJATORA

Države moraju razmotriti primjenu mjera za usvajanje odgovarajućih standarda za izbor, obaveze, obuku i ocjenu medijatora, uključujući i onih medijatora koji se bave međunarodnim pitanjima .

VI SPORAZUMI KOJI SE POSTIŽU PRILIKOM MEDIJACIJE

U cilju definisanja suštine, obima i zaključenja sporazuma, obično se sastavlja pisani dokument na kraju svakog postupka medijacije, a strankama se dozvoljava određeno vrijeme za njegovo razmatranje koje se dogovara između stranaka pošto se dokument pripremi, a prije nego što se potpiše .

Medijatori moraju obavijestiti stranke o efektima postignutog sporazuma i o koracima koje treba preduzeti ako jedna ili obje stranke žele da izvrše sporazum. Ovi sporazumi ne smiju biti protivni javnom poretku .

VII OBAVJEŠTENJA O MEDIJACIJI

Države moraju obezbijediti opšte informacije o medijaciji za javnost i stranke u građanskopravnim sporovima .

Države moraju prikupiti i distribuirati detaljne informacije o medijacijiu građanskim stvarima , uključujući i između ostalog, pitanja troškova i efikasnosti medijacije.

Treba preduzeti korake, u skladu sa domaćim pravom i praksom, ka uspostavljanju mreže regionalnih i / ili lokalnih centara gdje se mogu dobiti nepristrasne informacije o medijaciji, između ostalog i putem telefona, korespondencije ili elektronske pošte(e-mail).

Države moraju pružiti informacije o medijaciji o građanskim stvarima i stručnjacima koji su zaposleni u pravosuđu.

Medijacija

Preporuka Rec (2002) 10

Komiteta ministara državama članicama o Medijaciji u građanskim predmetima

VIII MEĐUNARODNI ASPEKTI

Države moraju unaprijediti uspostavljanje mehanizama upotrebe medijacije u rješavanju sporova s inostranim elementom.

Države moraju unaprijediti saradnju između postojećih službi koje se bave medijacijom u građanskim stvarima u cilju omogućavanja upotrebe međunarodne medijacije.

B. (Komitet ministara) upućuje Generalnog Sekretara Savjeta Evrope da dostavi ovu Preporuku nadležnim organima Evropske unije sa ciljem da se:

Unaprijedi saradnja između Savjeta Evrope i Evropske unije u svim aktivnostima u vezi s ovom Preporukom i posebno, da se prošire informacije putem internet stranice o zakonima i procedurama koje postoje u državama u vezi pitanja iz ove Preporuke;

Podstakne Evropska unija da, prilikom izrade pravila u okviru Evropske zajednice, izradi i odredbe u cilju dopuna ili osnaživanja odredbi ove Preporuke ili obezbjeđivanja primjene njenih načela .

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE MEDIJATORA BIH

O UDRUŽENJU **MEDIJATORA BIH**

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini

Удружење медијатора у Босни и Херцеговини

Udruga medijatora u Bosni i Hercegovini

The Association of Mediators in Bosnia and Herzegovina

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini osnovano je u martu 2002. godine s ciljem stvaranja uslova za uvođenje medijacije kao alternativne metode za rješavanje sporova. Udruženje želi građanima i građankama pružiti mogućnost da brzo i efikasno rješavaju sporove i pokušaju doći do rješenja koje će zadovoljiti sve strane u sporu.

Udruženje je učestvovalo u izradi Zakona o postupku medijacije, koji je usvojen 2004. godine i Zakona o prenošenju poslova medijacije na udruženje medijatora, usvojenog 2005. godine. Ovim zakonima regulisan je postupak medijacije u Bosni i Hercegovini i ovlaštenja za pružanje usluga medijacije prenesena su na naše Udruženje.

Aktivnosti Udruženja medijatora u BiH:

- pružanje usluga medijacije,
- pružanje usluga obuke za medijatore i certifikovanje medijatora,
- pružanje usluga posebnih programa obuke za sudije, advokate, korisnike medijacije i druge zainteresovane grupe,
- praćenje dostignuća u razvoju medijacije u regiji i svijetu i povezivanje sa sličnim organizacijama.

Udruženje medijatora u Bosni i Hercegovini želi postati:

- Partner prvog izbora za trening iz oblasti alternativnog rješavanja sporova, posebno medijacije u jugoistočnoj Evropi,
- Partner prvog izbora u promociji i razvoju metoda alternativnog rješavanja sporova, a posebno medijacije u Bosni i Hercegovini.

Članstvo Udruženja medijatora trenutno čine sudije, advokati, prosvjetni radnici, psiholozi, novinari i ljudi drugih profesija koji su stekli sposobnosti i vještine za pomoć drugima u rješavanju sporova.

Udruženje medijatora ima šest trenera sa višegodišnjim iskustvom u podučavanju o medijaciji, rješavanju sukoba i pregovaranju u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji i Kanadi.

Udruženje je registrovano pri Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine (danas registar vodi Ministarstvo pravde BiH) 5. novembra 2002. godine.

Kontakti Udruženja medijatora u BiH

Sarajevo: Kaptol 5, 71000 Sarajevo, BiH Tel/fax: +387 33 215 825	Banja Luka: Voždovačka 3, 78000 Banja Luka, BiH Tel/fax: +387 51 316 682
Mob. 065 383 611	e-mail: maja@umbih.co.ba

O PROJEKTU
PRAVOSUDNE
REFORME (JRP)

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Funded by the Government of Canada through the Canadian International Development Agency (CIDA)

Implemented by the Consortium GENIVAR-University of Ottawa

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

Kanada-Bosna i Hercegovina Projekat pravosudne reforme (JRP)

Kanada – Bosna i Hercegovina Projekat pravosudne reforme (JRP)

www.canada-bih-jrp.org

Nosioci projekta

Kanadsko-Bosanskohercegovački projekat pravosudne reforme (JRP) je trogodišnji projekat, formalno pokrenut u BiH 20-og novembra 2006-te godine potpisivanjem Sporazuma o razumijevanju između Vlade Kanade i Vlade BiH. Projekat finansira Kanada putem Kanadske agencije za međunarodni razvoj (CIDA), a implementira ga agencija Konzorcij Genivar – Univerzitet u Otavi. JRP usko surađuje sa dva ključna partnera u BiH, Ministarstvom pravde BiH i Visokim sudskim i tuzilačkim vijećem BiH. Projekat također usko surađuje i sa drugim institucijama bliskim pravosudnom sektoru uključujući Udruženje medijatora, Centre za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH i RS-u, Državnu agenciju za jednakopravnost spolova, Advokatske komore, dva najveća suda u zemlji kao i nekoliko nevladinih organizacija.

Svrha i ciljevi projekta

Ukupna svrha projekta jeste doprinijeti izgradnji odgovornih, pouzdanih, gender senzitivnih i sposobnih pravosudnih institucija na državnom nivou, koje garantuju sigurnost građana i koje stvaraju poticajnu sredinu za društveni, ekonomski i politički razvoj. Ciljevi projekta će doprinijeti postizanju održivog, efektivnog pravosudnog sistema koji je pristupačan, transparentan, nepristrasan, nezavisan, efikasan i koji jača promociju i zaštitu jednakopravnosti spolova.

Kako JRP djeluje?

U svrhu ostvarenja navedenih ciljeva, projekat djeluje u suradnji sa tri nivoa pravosudnog sistema u BiH. Projekat također prepoznaje potrebu ohrabrivanja preuzimanja odgovornosti domaćih institucija, kao preduslov za ostvarivanje održivih rezultata, i ovaj preduslov je vitalan za sve tri glavne komponente projekta.

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Obala Kulina Bana 12/1.

Tel: +387 33 554 235, Fax: +387 33 554 236

Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

www.canada-bih-jrp.org

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

Kanada-Bosna i Hercegovina Projekat pravosudne reforme (JRP)

Komponenta 1

Projekat podržava izgradnju kapaciteta vladinih i sudskih institucija odgovornih za kreiranje, nadgledanje i izvještavanje o strategijama pravosudne reforme, kao i onih institucija odgovornih za kreiranje, dizajniranje i implementaciju politike reforme i programa baziranih na tim strategijama. Projekat će podržavati Ministarstvo pravde BiH i Visoko sudsko i tužilačko vijeće u procesu jačanja njihovih kapaciteta ka uspostavljanju i poštivanju participacije u procesu kreiranja strategije, politike i programa implementacije; procjeni potreba i alternativnih opcija; određivanju prioriteta; razmatranju stavova različitih grupa, uključujući žene, raseljena lica i manjine; djelovanju u skladu sa obavezama poštivanja ljudskih prava i osiguravanju zaštite ovih prava; procjeni kadrovskih i finansijskih resursa i procesu osiguranja tih resursa.

JRP učestvuje u procesu planiranja strategije sektora pravde zajedno sa BiH Ministarstvom pravde, Visokim sudskim i tužilačkim vijećem i drugim ključnim donatorima. Od projekta se očekuje da doprinese razvoju strategije u određenim ključnim oblastima i da ih prati uz podršku u toku faze njihovog implementiranja. Oblast nadgledanja i procjenjivanja pravosudne reforme, razmatranje specifične legislative i razvijanje odnosa između BiH Ministarstva pravde i drugih institucija unutar sektora pravde predstavljaju oblasti očekivanog djelovanja projekta.

Projekat također podržava ulogu nevladinih organizacija i medija u kampanjama koje će građane BiH, posebno korisnike usluga sektora pravde učiniti svjesnijim svojih prava i unaprijediti njihove sposobnosti u pogledu pristupa njihovim pravima.

Komponenta 2

Projekat obezbjeđuje podršku razvoju kapaciteta Centara za obuku sudija i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj. Ova podrška je usmjerena ka ukupnom jačanju sposobnosti institucija da ispune svoj mandat koji uključuje kompletan asortiman edukacije za sudije i tužioce.

Projekat djeluje na razvijanju nastave za obuku stručnih saradnika u sudovima i tužilaštvima. Neophodno je sticanje 3-godišnjeg iskustva nakon polaganja pravosudnog ispita stručnih saradnika radi ispunjavanja uslova za izbor u svojstvu sudije ili tužioca. Uz podršku projekta, razvija se serija kurseva za ovu kategoriju u cilju unapređenja njihovih sposobnosti prije potencijalnog imenovanja.

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Obala Kulina Bana 12/1.

Tel: +387 33 554 235, Fax: +387 33 554 236

Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Medijacija

U BOSNI I HERCEGOVINI

Kanada-Bosna i Hercegovina Projekat pravosudne reforme (JRP)

Podrška podrazumijeva značajan broj ključnih područja uključujući razvoj i testiranje novih metodologija za obuku. Kao primjer, projekat će podržati razvoj obuke „na daljinu“ putem interneta koji će omogućiti većem broju sudaca i tužitelja i drugih korisnika da ostvare koristi edukacije na ekonomičniji način. Ovo djelovanje JRP-a i Centara za edukaciju sudija i tužitelja promovise pravosudni sistem koji je efektivan, nezavisan i efikasan.

Komponenta 3

Razvijeni su programi za dva najveća suda u BiH, Općinski sud u Sarajevu i Osnovni sud u Banja Luci. Projekat će raditi sa ovim ciljanim sudovima kao i sa sudijama, tužiteljima, advokatima i drugim stručnjacima, te građanima koji su uključeni u rad sudova. Posebna pažnja je usmjerena ka smanjenju broja zaostalih predmeta, te upućivanje predmeta na medijaciju kao alternativnom metodu rješavanja sporova u odnosu na sudski postupak.

Projekat će podržati Udruženje medijatora koje preuzima statutarnu odgovornost za medijaciju u BiH. Projekat će se, djelujući u ciljanim sudovima, osvrnuti na potrebe i prava žena, muškaraca i maloljetnika, kao i izbjeglica i raseljenih lica i manjina. Očekuje se da će organizacije koje predstavljaju ljudska prava najranjivijih grupa u zemlji uzeti učešća u ovoj komponenti.

U području krivičnog prava, projekat će djelovati sa tužiteljima nadležnim za ova dva ciljana suda podržavajući razvoj najbolje prakse u vezi sa pregovaranjem o krivici i drugim profesionalne pitanjima.

Canada-Bosnia and Herzegovina Judicial Reform Project (JRP)

Obala Kulina Bana 12/1.

Tel: +387 33 554 235, Fax: +387 33 554 236

Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

www.canada-bih-jrp.org

